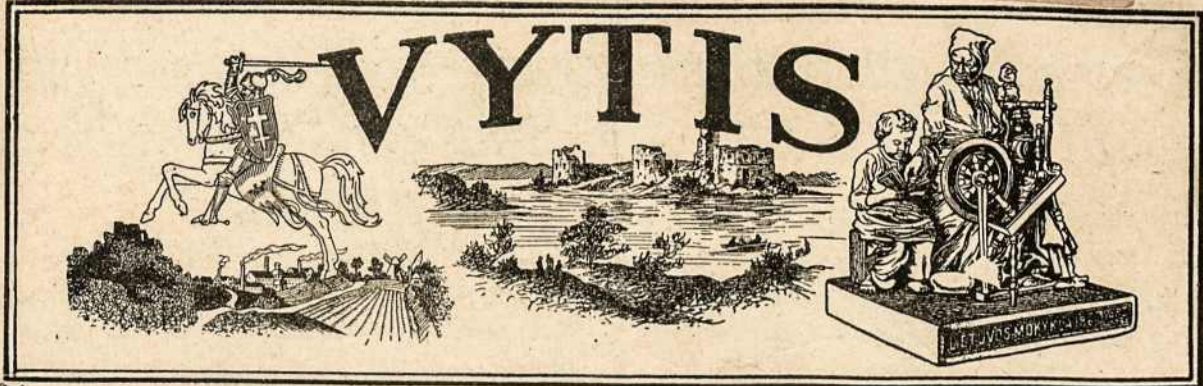

Viskas Lietuvai--

Rev I F Bereišis
3553 Dix Ave

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas V Balandžio-April 30 d., 1923 m. 442 No. 7 (139)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879,
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

Mūsų Vajus.

Springfieldo 48-ta kp. netoli kvotos. Detroito 102-ra, Clevelando 25-ta, Waterburio 7-ta ir kitos netoli springfieldiečių: nori pralenkti. Kitos kp. ir-gi smarkiai eina pirmyn. Nauja kuopa.

48-ta kp. (Springfielde, Ill.) laiko pirmąją vietą.

Mūsų vajus eina pilnu smarkumu. Ypačiai lenktyniuoja ir varžosi už pirmenybę pirmojo skyriaus kuopos. Jos viena kitai neužsileidžia, kiekviena tikisi Radio setą laimėti. Sunku dar šiandie pasakyti, kuriai kp. teks ši dovana. Lig šiol pirmąją vietą laiko Springfieldo, Ill. 48 kuopa. Ji bene smarkiausia tik ir varosi pirmyn. Stipriausios jėgos ir visi rezervai įtraukti į darbą. Išrodo, kad springfieldiečiai ir pasiims tą dovaną ir garbę.

102-ra kp. (Detroit, Mich.) ant kulnų lipa springfieldiečiams ir žada pralenkti.

Vienok nežinia, kokias kortas dar gali rytojus parodyti. Gauname žinių, kad 102-ji

kuopa, Detroito, Mich., žūt būt, pasirįžus Radio ir garbės neatiduoti Springfieldo Vyčiams. Detroitiečių pasakymas negali būti be reikšmės, nes jie stovi antroje vietoje ir 48-tai kuopai jau ant kulnų lipa. 102-ją kuopą vejasi 25-ta kuopa, Cleveland, Ohio. Clevelandiečiai, nors ir trečioj vietoj stovi, vienok drąsiai sako: "Radio setas turi mums tekti." Vienas Clevelando Vyčių tūzų rašo, kad bal. 9 d. kuopos susirinkime visi nariai pareikalavo naujų aplikacijų. Visi pasirįžę ligi kito susirinkimo prirašyti mažiausia 70 naujų narių. Tai ištikrųjų būtų siurprizas 48-tai ir 102-rai kuopoms. Turime pabrėžti, kad Clevelando klebonas, gerb. kun. Vilku-taitis, ir Rusų-Japonų karo kapelionas gerb. kun. D. Mikšis taip-gi stovi už tai, kad pirmoji Centro dovana Clevelandan pareitų. Pa-gyvensim, pamatysim.

Skruzdēs sukrauna didelį sruzdyną delto, kad visos dirba. Mes išauginsime savo Organizaciją, jei visi dirbsime.

Rytinių valstijų kuopos. Smarkiausiai eina 7-ta kp. (Waterbury, Conn.).

Rytinių valstijų kuopos nors vėlokai suskato darban, bet ir jos pusėtinai varosi pirmyn. Pirmoje vietoje stovi 7-toji kuopa, Waterbury, Conn., kuri vos tik už dviejų kuopų yra pasilikus nuo Springfieldo. Waterburiečiai Vyčiai dar nėra prasarę apie Radio setą, bet kas gali pasakyti, ką jie mano. Mes žinome, kad jie turi puikų savo "klubhouse", kuriam toks daiktas, kaip Radio, begalo tiktų. Pamatysit, kaip ryt, poryt gausime žinių, kad Waterburio kuopa, pralenkus Clevelandą ir Detroitą, raujasi su springfieldiečiais. Ir nebus stebėtina, nes visame Waterburio Vyčių veikime dalyvauja jaunimo žadintojai ir viso tenyksių katalikų veikimo vairuotojai gerb. kunigai: J. Valantiejus ir J. Bakšys. Šale jų visa savo jauna energija veikia Vyčiuose gabus organizatorius ir "Vyčio" bendradarbis J. Tautilas, kitas "Vyčio" bendradarbis, žinomas sceniškų veikalėlių rašytojas, J. V. Kovas ir visa eilė kitų bernelių-dobilėlių, mergelių-lelijėlių.

Chicagos kuopos.

Apie didelę Chicagą šiuo syk tiek pasakysime. Nors visos Chicagos kuopos gero-kai yra pasilikusios nuo Springfieldo, Detroito, Clevelando ir Waterburio, bet tai nereikia, kad jos jau nepajėgs ne tik pirmesnių, bet net ir 48-tos kuopos antron vieton pastatyti. 16-ta kuopa jau buvo surengus vieną puolimą. Rezultatas: tiek gauta naujų narių, kad susyk sudaryta bosebolo komanda, o kitame sus-me (bal. 18 d.) vėl prisirašė 10 naujų narių. 16-toj kuopoj atsirado magas P. Gelgaudo asmeny, kuris, kaipo Amerikoj gimęs ir augęs, vienu rankos mostelėjimu padarė tai, kas keli metai atgal svajota, norėta padaryti. Kiek girdėti, Vyčiai 16-tos

kuopos deda pastangų bent didesnę dalį Bridgeporto jaunimo prirašyti prie organizacijos. Jei tai įvyktų, Radio paliktų Chicagoje.

36-ta kp. (Brighton Parke) sako: "nepaleisime Radio".

36-ji kuopa Chicagoje laiko pirmąją vietą. Nebent tik 14-ta kuopa, Cicero, Ill., aukščiau stovi. Balandžio 28 d. 36-ta kuopa šaukia masinį Brighton Parko jaunimo susirinkimą parapijos salėn, kuris parodys, kam turi tekti pirmoji Centro dovana. Kokie bus rezultatai, pranešime kitame num.

Varosi ir kitos kuopos.

Kitos Chicagos kuopos ir-gi eina pirmyn, ypatingai 4-ta kuopa, Dievo Apveizdos parapijoj. Kai-kurios slapta prirašinėja narius ir, užklaustos, kiek jau turite naujų draugų-ių atsako: "palaukite, neužilgo pamatysite, kurioje vietoje mes stovime." Taip daro ir 14-ta kp., Cicero, Ill. Na, tai ir laukiame.

85-ta (Westville, Ill.), 104-ta (Mahanoy City, Pa.), 26-ta (Worcester, Mass.), 79-ta (Detroit, Mich.), rašant šiuos žodžius, stovi pirmojo skyriaus paskutinėje vietoje. Bet ką žinome, gal ryt poryt gausime pranešimą, kad katra jų yra pavijusios ir pralenkusios ne tik Detroito, bet ir Springfieldo kuopą.

Iš kelio! 17-ta kp. (So. Bostone, Mass.) eina!

Gauname žinių, kad imasi energingai darbo 17-ta kp., (So. Bostone, Mass.), 100-ji kuopa (Amsterdam, N. Y.) ir visa eilė kitų Rytinėse valstijose kuopų. Bal 22 d. 17-ta kuopa buvo surengus pirmas vajuos prakalbas. Tikimės, kad neužilgo teks sužinoti ir tų prakalbų rezultatai.

Jaunosios kartos gerai ir sveikai išaugintos bei išauklėtos prikelia tautas, atstato valstybes ir visą jų gyvenimą.

*P. Penkauskas,
Iš "Mūsų Jaunuomenės Idealai".*

10-ji kp. (Athol, Mass.) nori laimėti antrąją dovaną.

Neturime pranešimų, ką veikia antrojo skyriaus kuopos. Centras ir visa Organizacija labai norėtų žinoti, kuri to skyriaus kuopa deda pastangų laimėti Vyčių vėliavą arba Victrolą. Sukruskite, nes 10-ji kuopa (Athol, Mass.), kuri įeina į tretįjį skyrių, yra nusistačius siekti antrojo skyriaus dovaną. Nepasiduokite mažesnei kuopai. Kokia tai negarbė būtų, jei mažesnė, pav. 10-ji kp., atimtų iš jūsų tą garbę. Dar sykį sakome: nepasiduokite.

Lenktyniavimas kuopų trečiame skyriuje.

Trečiame skyriuje energingai stojusios į darbą lenktyniuoja šios kuopos: 51-ma (Sheboygan, Wis.), 10-ta (Athol, Mass.), 12-ta (New York, N. Y.), 8-ta (Roseland, Ill.), 18-ta (Cambridge, Mass.). Šiame skyriuje kol kas pirmąją vietą laiko 51 kp., bet 10 ir 12 vos keliais nariais pasilikusios užpakaly. Kitame numery pamatysime jas jau kitaip stovint. Valio!

Lenktyniavimas kuopų ketvirtame skyriuje.

Ketvirtame skyriuje pirmąją vietą laiko 80-ta kp. (St. Louis, Mo.). Ją vejasi 2-ra kp. (Lewiston, Me.) ir 23-čia (Philadelphia, Pa.).

Bendrai suėmus, lenktyniuojančios vajuje kuopos šiandien šiaip stovi:

PIRMOJO SKYRIAUS.

(Dovana: Radio setas 100 dol.).

- 48 kuopa, Springfield, Ill.,
- 102 " , Detroit, Mich.,
- 25 " , Cleveland, Ohio,
- 7 " , Waterbury, Conn.,

- 36 " , Brighton P., Chicago, Ill.,
- 4 " , Diev. Apv. par., Chicago, Ill.,
- 104 " , Mahanoy City, Pa.,
- 85 " , Westville, Ill.,
- 26 " , Worcester, Mass.,
- 79 " , Detroit, Mich.

ANTROJO SKYRIAUS.

(Dovana: Victrola arba Vyčių vėliava už 90 dol.).

Neturime pranešimų.

TREČIOJO SKYRIAUS.

(Dovana: Knygų už 25 dol.)

- 51 kuopa, Sheboygan, Wis.,
- 10 " , Athol, Mass.,
- 12 " , New York, N. Y.,
- 8 " , Roseland, Ill.,
- 18 " , Cambridge, Mass.

KETVIRTOJO SKYRIAUS.

(Dovana: knygų už 15 dol.).

- 80 kuopa, St. Louis, Mo.,
- 2 " , Lewiston, Me.,
- 23 " , Philadelphia, Pa.

PENKTOJO SKYRIAUS.

(Dovana: knygų už 10 dol.).

- 90 kuopa, Harrison, N. J.

Kas veikiama kitose kuopose?

Draugai, Draugės, Vyčiai-tės tų kuopų, iš kurių negauname pranešimų. Kas pas jus girdėti? Kaip pas jus eina vaju? Jeigu kurios dar nepradėjote, šaukite susirinkimus ir stokite į darbą, kilnų, šventą. Šalin apsnūdimas. Pavasaris. Išėikite į lauką. Visokis gyvis, atgijęs po žiemos, juda, kruta.

Žadėjai pasidaruoti Organizacijai, pasidarei skolos. Panaikink tą skolą darbu, gauk naujų narių.

Nueikite į mišką, Pamatysite, kaip skruzdės neša šapelius — stato skruzdyną. Paukšteliai renka žabelius — krauna lizdus. Tai gyvi mums pavyzdžiai. Taigi, sukruškime visi, darbuokimės, kiek galėdami, auginkime, didinkime savo brangų skruzdyną — Organizaciją.

Nauja kuopa. Valio Pittstonas!

Šiomis dienomis gavome pranešimą (ir pundą naujų aplikacijų), kad Pittstone, Pa. susitvėrė nauja Vyčių kuopa. Lig ir žinodami mes rašėme pirmesniuose "Vyčio" numeriuose, kad antra dovana už naujų kuopų organizavimą teks kuriai nors Pensylvanijos lietuvių kolonijai. Valio pittstoniečiai! Dasivarykite ligi 50 narių, gauste dovanų — 25 dol. aukšu.

Kitos Pensylvanijos lietuvių kolonijos veikėjai, ar pasiduosite šaunam Pittstonui? Ne. Taigi šaukite jaunimo susirinkimus, aiškinkite jam vienintėlės jaunimo L. Vyčių organizacijos svarbą, jos kilnius tikslus, uždavinius.

"Kelk, kelk brolau iš dvasios miego,

"Matyk, kiek draugų darbe šyl,

"Tik budinkis, nors tverk iš lėto,

"Nes priešai glubsčia smaugt mus tvyl."

(Iš "Jaunimo Aidai.").

"VYTIS" (The Knights)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS VYČIAI (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATE:

Yearly	\$3.50
6 Months	2.00
In foreign Countries and Chicago Yearly	4.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

— X —

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis Lieldžia Lietuvos Vyčiai.

Prenumerata:

Metams	\$3.50
Pusmečiui	2.00
I Užrubežj ir Chicago Metams	4.00
Pavienis Numeris	20c

"VYTIS"
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

Vyčių Vajui.

— x —

Nei vienas Tėvynei darbas nebuvo atliktas, prie kurio jaunimas, Vyčiai, nebūtų prisidėję. Organizuoto jaunimo energija visur buvo pageidaujama, kiekvienam prakilnam darbui mes ją ir aukojome.

Visuomenės darbą dirbdami, savo organizacijos, ir apskritai jaunimo dvasiniams reikalams, mažai laiko galėjom pašvęsti. Vienok, kasdieninė gyvenimo užduotys reikalauja, kad mes kuotankiausia grįztume prie savęs, atnaujintume ir stiprintume savo jėgas.

Tad, Jaunime, per šį vajų imame darbą dirbti prakilnios jaunimo organizacijos ir mūsų pačių naudai. Delto žiūrėkime į tą vajų, kaipo į svarbiausią mūsų gyvenime šiandieninę užduotį. Svarstykime, ieškokime būdų, kuriais galėtume daugiau Organizacijai pasitarnauti. Nes vajuus pasisekimas visiškai priklauso nuo mūsų pasišventimo.

Organizuotas jaunimas yra tvirčiausia ir geriausia tautos kūno dalis. Kiekvienas naudingas darbas jaunimui turi rūpėti. Darbų, kuriems reikalinga pasišvęsti, mes turime labai daug. Šiuo sykiu paviršutiniai paliesiu vien tuos, kurie tiesioginiai eina mūsų pačių naudai.

SPORTAS.

Nekalbėsiu čia apie skirtingas sporto rūšis. Sportas — kūno lavinimas, kokis jis nebūtų, jaunimui yra būtina reikalingas. Visos kultūringos šalys labai daug domės kreipia į kūno lavinimą, sportą ir įvairius žaislus. Skaitydami garsių vyrų gyvenimą pastebime, kad kiekvienas jų turėjo tvirtą valią, didelę energiją ir gerai iš jaunystės išlavintą kūną. Sakoma, sveikame kūne, sveika siela. Kasdieninis žmonių gyvenimas rodo, kad tame sakinyje glūdi šventa tiesa.

Prisirašyk prie Vyčių Organizacijos. Sure. Why Not?

Sportas, kūno lavinimas, jaunimui pri-
duoda energijos, sveikatos ir drąsos. *Vien
sveikame kūne gali būti sveika dvasia, švie-
sus protas ir skaisčios mintys.* Vien sveika-
me jaunime gali rasti *tikras gyvumas ir
sugebėjimas atlikti prakilnius darbus ir su-
manymus.* Taigi, gyvumo, energijos, drąsos
šaltinis; kelias prie sveikatos yra tikrai
sveikame, tyrame ore, sporte, laisvame ju-
dėjime.

APŠVIETA.

Jauni būdami privalome stengtis tinkamai sunaudoti laiką. Turime mokintis, švietis, lavintis, kad gyvenimo kovos bereikalo nenaikintų jaunųjų jėgų. Apšvietos darbą turime varyti steigdami knygytus, rengdami prakalbas, paskaitas ir įvairius dorus pasilinksminimus.

Šioj šaly jaunimas turi plačiai atdaras duris prie apšvietos. Nelaimė tik, kad daugelis jaunimo nežiūri į tas duris, o pasitenkinimo ieško menkuose dalykuose ir beverčiai leidžia jaunystės dienas. Norėdami ką nors geresnio atsiekti, tinginį ir niekniekius pastumkime į šalį. Vietoj to, mokinkimės. Rengkime vakarinius kursus, kame būtų mokinama lietuvių ir anglų kalba, istorija skaičiavimas ir panašiai kas jaunimui reikalinga. Jauni būdami privalome rengtis ateičiai.

TAUTOS REIKALAI IR ORGANIZACIJA.

Kūną ir protą lavindami neprivalome pamiršti ir tautos reikalų. Tautos reikalai turi būti net priskaityti prie mūsų kasdieninių reikalų. Kelias, kuriuo eidami galime sekmingai sau, katalikų visuomenei ir tautai darbuotis, tai mūsų Organizacija. Neorganizuoti nieko arba visai mažai tegalime nuveikti. Organizacija jaunimui yra naudinga ir visais atžvilgiais būtina reikalinga. Organizuotas jaunimas sekmingiau platiną savo pasaulėžvalgą; skaisčiau nušviečia kasdieninio gyvenimo takus. Organiza-

cijoje jaunimas įgauna naujų, sveikų minčių ir pasirizimų. Organizacija pratina jaunimą prie visuomeninio gyvenimo, paakstina energiją, teikia gražių užsiėmimų. Organizacijoje glūdi mūsų galė. Tą suprasdami, organizuokimės.

Taigi, svarbiausia šiandie mūsų užduotis: organizuotis. Kuo daugiau jaunimo sutrauksime po Vyčių vėliava; kuo stipresnė bus mūsų Organizacija, tuo sekmingiau eis kiekvienas darbas. Delto, kiekviena gyvuojanti kuopa privalo stengtis sutraukti savo tarpan visą kolonijos jaunimą ir padėt įsikurti kuopoms ten, kur jų dar nėra.

Pirma užduotis — kviesti jaunimą po mūsų vėliava, gi antra, ir daug svarbesnė, tai perduoti naujiems nariams tą dvasią, kurią ir mes vaduojamės: įtraukti jaunimą į darbo sūkurį. Nauji nariai, dirbdami su mumis, pamylės kilnius mūsų idealus ir ant visados su mumis pasiliks.

Tad, Vyčiai, per šį vaju drąsiai neškime savo obalsį prie neorganizuoto jaunimo! Aiškinkime jam organizacijos svarbą. Traukdami jaunimą nuo ištautėjimo ir kitų grėšiančių pavojų, kviesdami į savo draugiją, mes dirbsime tautai naudingą darbą.

Audros Banga.

Kas dirbti nenori, tegul nevalgo.

Šv. Augustinas.

Kas yra naudinga ligoniui, geriau žino gydytojas negu mes; kas yra naudinga žmonėms, geriau žino Dievas, negu žmogus.

Šv. Augustinas.

Kaip saulė savo spindulius siunčia žemei, taip Dievas savo malones siunčia žmonėms. Jeigu tos malonės lieka atimtos, tai ne Dievas kaltas, tikrai žmonės.

Kun. Martin'as.

Veido gražumas mainosi, bet nekaltybė visados būna vienodai graži.

Šv. Ignatas.

Esi Vytis-ė. Kodel nėra Vyčiu tavo Draugas, Draugė?

Pastabos.

Širdingai remia.

Bal. 10 d. Liet. Vyčių 16 kuopa (Chicagoje) buvo surengus prakalbas tikslu pa-traukti kuodaugiausia jaunimo L. Vyčių Or-ganizacijon. Dienraštis "Draugas", kuris labai rūpinasi Amerikos lietuvių jaunąja karta, sąryšy su tomis prakalbomis, ant ry-tojaus įdėjo straipsnį, kuriame tarp kitko sakoma:

"Amerikos lietuvių jaunimo klausimas — dienos klausimas. Kiek jo čia priaugo. Kas ir besuskaitys! Gi kur jis? Vos mažas jo nuošimtis išlikęs mūsų tarpe darbuojasi, gi jo didžiuma pasinėrė šios šalies gilumoje, pakriko didžiulėje minioje, ištirpo amerikonzacijos puode. Berods mes turime mokyklas, bet ir jos neapdraudė mūsų jaunuolių tautinės gyvybės. Jaunuolis palikęs mokyklą, netrukus paliko ir savo senuolių kalbą, dažnai ir tikyba. Mokyklos neužtenka. Mokykla davė jaunimui daug, bet visa pabiro kumet nebuvo kam jo vėliaus globoti. Gi kas gali apsaugoti jo dvasinius turtus? Šeimyna ir organizacija.

Šeimyna — naturalus tarpas, kuriame vaikams tenka gyventi ligi piliečio metų. Kumet tėvas, motina stropiai rūpinasi vaikais, juos kaip akies lėlutę daboja, moko, auklėja, kasdien nepastebimai jų širdin skiepija tautos, tikybos meilę, vaikai laimingi. Jie amerikiečiai lietuviai ir katalikai. Bet jeigu tėvai nepaiso savo vaikų, jie nepažįsta jų draugų, jie nesirūpina juos geron draugijon įvesti, maža džiaugsmo tėvams, katalikų visuomenei. Jaunoji karta žūva, mūsų tautos ateitis trumpa, mes sparčiai žengiame pražūtin — iš-tautėjimo kapan.

Taigi kad palengvinus šeimynai atlikti jos pareigas ir suteikus jaunuoliams progos pažaisti, dorai pasilinks-minti, pasilavinti steigiamos organizacijos. Jos apima visus jaunuomenės reikalus. Kas turi gabumų dainai — dainuoja kore, kas turi dramos sekcijose, sporto kuopelėse. Gi visi radę kas atatin-tinka jų amžiui ir palinkimui turi gali-mybės apsaugoti savo tautinę gyvybę ir brangius tikybinius įsitikinimus.

Taigi Bridgeporto prakalbose ir į-rodinėta, kad tokia jaunimo organizacija yra Vyčių organizacija. Ji jau iš-gyveno 10 metų ir šiemet žengdama į antrąją dešimtmečio angą ji rengia narių vaju, yra pasirįžusi prirašyti 10 tūkstančių naujų narių.

Kilnus Vyčių pasirįžimas! Jų pas-tangos remtinos, nes jie prailgina išei-vijos gyvenimo amžių, jie susibūrę orga-nizacijon vieno idealo, vieno tikslo gai-vinami nori palikti ištikimi Dievui ir tėvų žemei, jos kalbai, jos garbingai istorijai.

Bet kad jie atsiektų mūsų visų branginamo tikslo, reikia kad plačioji visuomenė įvertintų jų pastangas, ra-gintų bernaičius ir mergaites įsirašyti į Liet. Vyčių organizaciją. Taigi talkon visi plačiai žiūrį į mūsų išėivijos ateitį ir branginą tikybinius ir tautinius rei-kalus.

Tokie straipsniai tai kaip tos retos žvaigždės ant dangaus pasirodo mums mūsų spaudoje. Jie gausiai paberia skaisčių spindulių apie brangią mūsų organizaciją visur, nuneša net į tokius kampelius, kurių mes savo organu lig šiol nesame pasiekę. Kaip matome, tų spindulių daugiausia paberia "Draugas", širdingas mūsų rėmėjas. Mes, Vyčiai, turėtume atsilyginti jam už tai — bendradarbiavimu ir suradimu naujų namų.

Darbai daugiau kalba negu žodžiai. Tatai per šį vaju daugiau dirbkime, mažiau kalbėkime.

Mazosios Lietuvos jaunimas juda.

1920 metais Mazosios Lietuvos arba, kaip dabar vadina Klaipėdos krašto, jaunimo draugijos, susibūrusios į vieną sąryšį vardu "Santara" pradėjo leisti jaunimui laikraštėlį "Darželis", kuris buvo spaudinamas lotyniškais raidėmis. Antrucse gyvavimo metuose "Darželis", turbūt, del stokos lėšų, paliovė ėjęs ir Maž. Lietuvos jaunimas liko be žiburio.

Dabar, Klaipėdos kraštui prisijungus prie Didžiosios Lietuvos, papūtus pavasario vėjui sujudo ir jaunimas: daro susirinkimus, tveria draugijas ir kalba apie savo laikraštį. Viename "Prūsų Lietuvos Balso" numerio E. S. Eglaitė, rašydama jaunimo laikraštėlio reikalą, Klaipėdos krašto jaunimui pavyzdžiu stato Amerikos lietuvių ir Did. Lietuvos jaunimą.

"Imkimė sau pavyzdį iš Amerikos Lietuvių jaunimo. Amerikos Lietuvių Jaunimo laikraštis "Vytis" labai žymus, išaina kas antrą savaitę, yra iliustruotas. Jaunimas pats jį šelpia straipsniais straipsneliais, tuomi jis ir labai įdomus. Jis šviečia jaunimą, jis kelia lietuvišką kultūrą.

Didžiosios Lietuvos jaunimas turi taip-gi savo laikraštį, kiek žinau išaina ten "Pavasaris", "Ateitis", "Trinitas (Šaulių laikraštis). Visi jie žymūs, visi jie dabina savo tėvynę.

Mes neturime nieko. Jaunime, ar nepradėtumėm mažumą apie tai galvoti, svarstyti? Ar neprikeltum mes mūsų senąjį "Darželį"? O galima juk ir kitu vardu išleisti. Mano užmanymas bet būtų prikelti mūsų "Darželį." Nėsa dabar pas mus pavasaris, tautos pavasaris, todėl eisim į darželį, jį dabinsime, grožinsime, kuopuikiausiai lietuviškai, idant po dienos darbų, nusišluostę prakaitą galėtumėm gaivinties jo grožybė-

mis. Jis parodys mums gražių gėlių, gėlelių, kurios gaivins mūsų širdužę. Iš čia mes semsime naujų spėkų kasdieniniai kovai.

Taigi jaunime, subruskime kelti mūsų "Darželį", o jei ne jį, tad gamin-kime naują atsakantį mums laikraštį. Jaunime, sukruksime ir pradėkime veikti, nepalikime atgal. Gana mus jau pranoko visi, bet kad tversimės energingumu darbo, pareisim ir mes pa-akiui. Taigi į darbą!"

Kas-gi iš mūsų, jaunųjų, galėtų nepri-tarti tokiam Eglaitės sumanymui. Klaipėdos krašte šiandie dvejopas pavasaris, taigi tesužysta ir jaunųjų "Darželis."

300 Kuopų, 30,000 narių.

Lietuvos Darbo Federacijos organas "Darbininkas" rašo:

Trysšimtoji Pavasario Sąjungos kuopa. Kovo mėn. 6 dieną Pavasario Sąjungos Centro Valdyba turėjo iškilmingą posėdį, kuriame buvo priimta, užre-gistruota ir patvirtinta Gaurės kuopa, kuri yra iš eilės tryššimtoji Sąjungos kuopa. Toji garbė Gaurės kuopai teko visai pripuolamai.

Centro Valdyba nutarė pasiųsti tam tikrą raštą Gaurės kuopai del to atsitikimo visos Centro Valdybos narių pasirašytą, kuriame naujam mūsų šeimynos organizuotam nariui džiaugs-mingai pareiškama, jog jis, tas narys, užvainikuoja mūsų didžiulės katalikiškojo jaunimo Sąjungos kuopų (skyrių) trečiąjį šimtą. Tai yra nepaprasto Sąjungos plėtimos reiškinys, kuris duoda mums gražios vilties susilaukti ateityje susipratusios kartos, vaikams jau nereikės aiškinti ir kalte kalti apie orga-nizacijos naudingumą, drauginę galybę, mokslo šviesos reikalą. Tatai jau jau bus paakstinta tų, kurie dabar vadi-

nasi pavasarininkais ir pavasarininkėmis.

Trys šimtai kuopų, trysešimt tūkstančių Sąjungos narių! Koks tai gražus skaičius, kiek jis galybės tikėtis liepia!

Vyčiai! Kada mes kuopų ir narių skaičiumi pasivysime savo vienminčius draugus-Pavasarininkus? Pasidarbuokime per šį vakarą, kad paskui galėtume pasigirti turį nors 150 kuopų ir 15,000 narių.

Pradėjo "durniuoti".

Lietuvoje, jeigu pradėdavo kas nors keistai, ne taip kaip reikia, elgtis, sakoma: jis arba ji pradėjo durniuoti.

Tokiu "durniavimu" galima pavadinti dabartinį šokių kontestą, kuris apėmė veik visus didesnius Amerikos miestus. Sumanyta,

kas gali ilgiau šokti. Pirmas rekordas buvo, kada tūla pora, rodos, Clevelande, Ohio, be paliovos iššoko 24 valandas. Neužilgo po to, iš kito miesto pranešta naujas rekordas — iššokta 48 val. Po to, iš kitur pranešta, kad ten padaryta vėl naujas rekordas — iššokta 50 val. Vėliau — 60, 70 val. Paskutinis rekordas yra 80 val. Sakoma, kad yra tokių, kurie nori 100 valandų "durniuoti". Kiti gal panorės savaicę, mėnesį. "Bedurniuodami" daugelis taip pavargsta, kad krinta ant vietos negyvais. Kiti vėliau miršta. Kai-kurie miestai, pav. New York'as jau uždraudė ilgąs valandas "durniavimui." Naujes Chicagos policijos viršininkas ir-gi yra priešingas tam ir, galimas daiktas, kad uždraus čia laikyti tokius kontestus.

Vyčiams mes nieku būdu nepatartume stoti į tokį "durniavimo" kontestą.

J. Naruševičius.

Delko pasaulyj nėra ramybės.

Delko pasaulyje ramybės
Niekumet aiškiai nematai?
Delko liūdėti, nusiminti
Daugiau gyvendams papratai?
Delko-gi žmonės vienas kitą
Karštai negali pamylėt
Ir esant reikalui, nenori
Vieni kitiems gyvent padėt?
Delko vieni paskendę turtuos'
Linksmybės visada pilni,
Kiti nors dirba, prakaituoja,
Visuomet būna alkani?
Delko žmonija padalinta
Į dvi nelygiąsias dalis,
Kurių suderint nieks negali,
Nei šviesi saulė, nei naktis?
Delko-gi minios vargstančiųjų
Saujalės ponų tur klausyt
Ir sunkaus jungo jiems uždėto
Negal ligšiol nusikratyt?
Delko viena dalis žmonijos
Praleidžia amžių be naudos,
Kita-gi skursta ir dejuoja,
Nemato laimės niekados?
Delko-gi meilės ir vienybės

Ligšiol neturi žmonija?
Delko taip ilgai neišnyksta
Sunki tamsybės vergija?
Delto pasauly nėra ramybės,
Kurios negalime matyt,
Kad mes nuo Kristaus atsilikę
Savęs nemokame valdyt.
Delto ir žmonės vienas kitą
Kartais negali pamylėt,
Kad Kristaus meilės sau į širdį
Nenori dvasioje pasėt.
Delto vieni paskendę turtuos'
Kitų vargų nenor pažint,
Kad meilės artimo neturi,
Užmiršo Dievą atsimint.
Delto žmonija padalinta
Nelygiai turtais ir darbais,
Kad Dievo mokslą užsimiršus
Savais nor keliaut žingsniais.
Delto ir minios vargstančiųjų
Nemato laimės niekados,
Kad Dievo mokslo nebeieško —
Užmiršo kreipties prie maldos.
Delto viena dalis žmonijos
Labiausiai skirias nuo kitos.

Kad tarp abieju nēra meilēs,
Žmonēms Aukščiausio įkvēptos.
Delto nei meilēs, nei vienybēs

Pasaulyje nēra tikros,
Kad mes atšalome nuo Dievo
Ir nebranginame doros.

J. Naruševičius.

Rytuose Aušrelē Pakilo.

Rytuose aušrelē pakilo,
Ją sveikin linksmi viversiai.
Netrukus skaisčioji saulutē
Tekēdama šypsos šviesiai.
Nelauki, kol saulē pažadins
Ir lovoje miegant užtiks.
Pakilki prašvitus aušrelei,
Tai dvasioje džiaugsmas įvyks:
Saulutē šviesiai nusišypsos,
Jei kelsi iš ryto ankščiau
Ir diena atrodys mēilesnē —
Žibēs tau pandangēj skaisčiau.
Jei tekant saulei miegosi,
Nesveikinsi jos spindulių,

Tai laimēs saldžios neregēsi
Ir eisi netikru keliu.
Gražiausis gyvenimo laikas
Praeis tau be jokios naudos
Ir būsi didžiai nusiminęs —
Suspaus tave skausmas sielos,
Nes saulē aukštai patekėjus
Į tave linksmi nežiūrēs,
Gyvenime laimę pasiekti
Pakilus vėlai nepadēs.
Todel niekumet neužmirški
Pakilti su saulēs aušra,
Jei nori, kad laimē spindētų
Tvirta, pastovi ir tikra!

Juozas Paukštelis.

Pavasario Gēlēs.

ŽIBUTĖS.

Va po krūmu lyg akutēs,
Sužibėjo, tai žibutēs.
Sužibėjo!
Kur gražesnē, suieškosiu
Ir sesutei dovanosiu,
Kur gražesnē!
Kad mane tik ji mylētų,
Kaip žibutē, vis žibētų,
Kaip žibutē!
Mirksi šypsos, lyg žvaigždutēs,
Tai ankstybosios žibutēs,
Mirksi šypsos!..

PURIENOS.

Ten lankoj nuo vakar dienos
Pražydėjo jau purienos,
Pražydėjo!
Žiba spindi pynių pynēs
Lyg auksinēs, lyg vakarinēs,
Žiba, spindi!

Bėgsiu skubsiu vieni vienas
Pabraidyti po purienas,
Pabraidyti!
Kaž kad vieną jų nuskinčiau
Sau kepurę padabinčiau,
Sau kepurę!.

AŠARĖLĖS.

Ašarėlēms pieva išbarstyta,
Kad' tik eini, vakare ar rytą,
Kad' tik eini!
Nors saulužē degdamā liepsnoja,
Ašarėlēs pievoj ašaroja,
Ašarėlēs!
Nors vėjalis nepučia, nurimsta.
Ir tuomet jos pievoj virpa tvinsta.
Ir tuomet jos!..
Kai lakštutē ilgēsio nebgieda
Ašarėlēs dziūsta, neberieda,
Ašarėlēs!.

"Ateitis".

Kazys.

Religija - Gyvenimo Pagrindas.

MOGUS sutvertas tobulojo Dievo panašumu ir Jo apdovanotas protu ir laisvąja valia, savo elgėsiomis viršija kitus Dievo tvarinius ir todėl žmogus yra aukščiausioji žemiškoji esybė. Žmogaus protas negali nurinti kasdieninių klausimų nagrinėjimu, jam turi rūpėti pagrindiniai gyvenimo klausimai, pavyzdžiui sielos esimas ir jos amžinybė, pomirtinis žmogaus gyvenimas, valios laisvė, Dievo ir religijos esimas bei būtinumas. Žmogus sprendamas svarbiausius klausimus ir rūpindamasis savo amžinąja ateitimi, nežino kaip atsiekti tą pomirtinį laimingą gyvenimą.

Matydamas, kad visas išorinis pasaulis, visas išvidinis pasaulis nuolat kinta, pav. senovėje buvo manoma saule sukantis apie žemę, gi žemė stovėjus pasaulio centre, dabar Galilėjo, Koperniko ir Niutono įrodymais manoma visų priešingai; ieško bent kokio pastovumo, pastovaus nekintamo pagrindo, ant kurio jau žmogus galėtų atsiremti vykindamas savo idealus, savojo tikslo siekdamas, kitaip, žmogus ieško pagrindo, nesugriaunamo pagrindo pastatymui savo pasaulėžvalgos. Nes gyvenant ir kasdien grumiantis kovoje už būvį, žmogui reikia kame nors tvirtai atsiremti, paremti visas savo gyvenimas. Protas yra vykdomasai veiksnys surasti gyvenimo pagrindui. Mes protaudami priėjome, kad saulė stovi planetinės sistemos centre, kad kūnai nuo šilumos plečiasi, kad pasaulio materija susidėjusi iš maželyčių dalelių — molekulių ir daugelį kitų moksliniai pamatuotų nusakymų. Tai-gi to paties proto padedami mes randame, kad gyvenimo pagrindo yra du svarbiausi faktoriai, tai *mokslas ir religija*. Tik mokslo ar religijos padedami, mes galutinai atsieksime savąjį tikslą, suprasime, kodėl ir kam mes gyvename. Vadinasi, mokslas ar religija y-

ra toji nekintanti tiesa, amžina tiesa normuojanti žmonijos elgėsiomis ir vedanti žmoniją į amžinojo gerio pažinimą. Taigi ir rūpi mums dabar klausimas išrišti, ar mokslas ar religija yra mūsų gyvenimo pagrindas. Tai pažinę, mes sakysime esam tikrą, amžiną tiesą susekę.

Pažinti tai tiesai žmogus turi du įrankius: protą ir pojūčius. Tik proto ir pojūčių dėka, mes prieisime prie tiesos pažinimo. Bet kyla klausimas, ar žmogus gali pažinti tiesą tik tais dviem įrankiais ir ar gali jis tiesą pažinti. Reiškia, pažindami pojūčiais ir protu daiktus, turime pažinti juos taip, kaip jie tikrenybėje yra. Čia yra gamtos mokslų sritis. Tad pažiūrėkime, ką apie tai gali pasakyti gamtos mokslai.

Iš fizikos žinome, kad praleidus šviesos spindulį į trisienę prizmę, gaunama spektras, kuris susideda iš raudonos, oranžinės, geltonos, žalios, mėlynos ir kitų spalvų. Paprašius fiziko paaiškinti, nuo ko priklauso tų spalvų įvairumas, jis mums pasakys, kad į mūsų matymo organus — akis veikia etero vilnys, kurios, judėdamos tam tikrą skaičių kartų į tam tikrą laikotarpį, sukelia mūsų sąmonėje tam tikrus pojūčius. Pavyzdžiui, mes gauname raudonos spalvos pojūtį, kai etero vilnys juda į sekundą 395 bilionus kartų, fioletinės spalvos pojūtį, kai etero vilnys juda 729 bilionus kartų ir tt. Todėl įvairumas spalvų priklauso ne nuo ko kito, tik nuo etero vilnių judėjimo. Spektre yra ne vien tik tos vilnys, kurios veikia į mūsų matymo organus ir iššaukia spalvų pojūčius. Yra vilnių, kurios į matymo organus neveikia, nes yra per mažos. Tik didesnės vilnys gali veikti į matymo organus. Tokiu būdu, jeigu akis būtų daug tobulesnė, galėtų matyti visas etero vilnis, tuomet būtų visai kitoks spalvų supratimas, nes mes įgautume visai skirtingus pajučius. Iš to galima padaryti išvada, kad spalvų, kaipo tokių,

JUSTINA KARPIŪTĖ.

Narė Liet. Vyčių 85-tos kp. (Westville, Ill.), penktus metus eina kuopos raštininkės pareigas; nuolatinė "Vyčio" bendradarbė ir Organizacijos rėmėja. Šiais metais eina Centro Sporto Sekcijos Rašt. pareigas.

Justina nuo pat mažų dienų priklauso prie L. Vyčių ir visa siela jai atsidavusi darbuojasi.

nėra, yra ar tai etero vilnių judėjimas ar tai kokia kita priežastis, iššaukianti mūsų sąmonėje spalvų pojutį. Tad mūsų spalvų pažinimas nėra tikras — reiškia, jausmais daiktų, koki yra tikrenybėje, nepažįstama.

Insime kitą pavyzdį. Artistas ima muzikos instrumentą, paliečia pirštais jo stygas. Rezultate gaunama malonus muzikos balsas. Ar yra panašumas tarp judėjimo stygų ir pačio muzikos balso? Nėra. Reiškia, balso, kaip tokiu, kaip daikto objektyviai esančio, nėra. Yra tik tam tikras oro bangų judėjimas, kuris palietęs mūsų klausos organus-ausis, iššaukia mūsų sąmo-

nėje balso pojutį. Tą pat galima pasakyti ir apie kitus pojūčius: kietumo, saldumo, šiurkštumo ir tt. Tie visi pojūčiai yra tik mūsų sąmonėje, o jie yra todėl, kad mes turime tam tikrus jutimų aparatus, kurie reaguoja į tą materialių dalelių judėjimą ir sukelia mūsų sąmonėje tam tikrus pojūčius. Jei mes neturėtume akies—matymo aparato, ausies—klausos aparato ir tt., tad ir tokių pojūčių, kaip spalvos, balsas ir tt. mūsų sąmonėje visai nebūtų.

Aiškliai tatau patvirtina šis faktas. Jei pagalba elektros jėgos bus suerzinta matymo nervas—gaunama šviesos pojūtis, jei ta pačia jėga bus suerzintas klausos nervas — gaunama balso pojūtis, jei bus suerzinta liežuvis — gaunama skonio pojūtis. Tokiu būdu vienas ir tas pats susijudėjimas, viena ir ta pati priežastis iššaukia įvairius pojūčius. Tie pojūčiai visai neatitinka objektyviai esantiems daiktams, kurie iššaukia tuos pojūčius, jie yra simbolis tų daiktų. Pav. žalios spalvos pojūtis bus simbolis tam tikrų judėjimų etero vilnių, saldumo pojūtis bus simbolis tam tikrų judėjimų materijos molekulių, balso pojūtis — tam tikrų oro bangų judėjimo ir tt.

Iš šių pavyzdžių matyt, kad jutimais žmogus daiktų, koki yra savo esmėje nepažįsta, o tiesa, kaip minėta, yra pažinimas daiktų tokių, kokie yra savo esmėje, savo prigimtyje. Iš to galima padaryti išvada, kad žmogus pojūčių pagelba amžinos, tikrosios tiesos pažinti negali.

Insime kitą pažinimo įrankį — protą. Kad žmogaus protas klysta, tas kiekvienam aišku ir nereikia didelių išrodymų. Prisiminkime kiekvienas sau, kiek kartų mums protas nurodė vienaip, o iš tiesų buvo kitaip. Beveik nėra dienos, kad žmogus kame nors nesuklystų. Klysta ne vien paprastų žmonių protas, klysta didžiųjų mokslininkų ir net genijų. Tūkstančiai klaidingų hipotezių, išrastų didžiųjų mokslininkų, kurios savo laiku buvo laikomos neginčijama tiesa, o vėliaus pasirodžiusios klaidingomis — geriausiai tai patvirtina. Kas išrodinėjo, kad saulė sukasi apie žemę, ar ne garsieji senovės mokslininkai, kaip Pitagoras, Aristotelis ir kiti. Teisingai sako kun. prof. Būčys, kad "beveik

nėra tos klaidos, kurios nebūtų tarp tiesų paskaite protingieji žmonės." Jei žmogaus protas klysta, tad ir antras pažinimo įrankis nėra tobulas; ir antruoju įrankiu — protu, amžinosios, tikrosios tiesos pažinti negalime, nes iš kur mes galime žinoti, kad viename ar kitame sprendime, kurį mes skaitome teisingu protas neklysta. Juk mes žinome iš patyrimo, kad daugelis dėsnių, kurie buvo ištisus šimtmečius laikomi neabejotina tiesa, pasirodė klaidingais. Tiesa, mokslas, kritingai nagrinėdamas pažinimo klausimą, nurodo taisykles tikrajam pažinimui, bet ir tos taisyklės nėra tobulos, jos dar vis tobulinamos, ir jų skaičius didinamas, bet — ligi absoliučio tobulumo dar toli gražu.

Tiesą pilnai mes galėtume pažinti ir būti įsitikinę, kad tai yra tiesa, tik tuomet, kada pažinimo būdai būtų absoliučiai tobuli. Kai matėme nei pojūčiai, nei protas to tobulumo neturi. Tad galų gale galime padaryti išvadą, kad nei pojūčiais, nei protu amžinosios tiesos pažinti žmogus negali.

Susipažinę, kas tai yra tiesa ir ar gali žmogus jutimais ir protu tą tiesą pažinti, prieisime prie pradžioje pastatyto klausimo rišimo, kas mūsų pasaulėžvalgos pagrindan dėtina: ar mokslas ar religija.

Kad galėtų žmogus tikslo atsiekti, jam reikalinga gyvenant remtis pastovios, nekintamos, kitaip amžinos tiesos dėsniais, nes kitaip keičiantis pasaulėžvalgos pagrindui žmogus turėtų nuolat keisti savo pasaulėžvalgą. Gyvenime dažnai taip ir atsitinka. Daug yra žmonių, kurie nuolat keičia savo pasaulėžvalgą, tatau rodo, kad neturėjo tvirtą pagrindą. Tad galop dirstelkim, kame yra toji pastovi tiesa: moksle ar religijoje?

Pirmiau paimsime mokslą. Kas tai yra

mokslas? Mokslas tai yra rinkinys patirtų faktų ir mokslo nustatytų dėsnių. Žmogus gali ką nors patirti arba protu arba pojūčiais. Aukščiau priėjome, kad ir protas ir pojūčiai klysta. Reiškia, ir visi tie protu ir pojūčiais patirtieji faktai ir nustatytieji dėsniai taip pat neturi absoliučio tobulumo. Darydami tolymesnes išvadas galime pasakyti, kad ir moksle nėra pastovių, nesikeičiančių ir absoliučiai tobulų tiesų. Ir iš tiesų, panagrinęję pagrindines mokslo tiesas, pamatysime, kad beveik jos visos yra tik hipotezės. Pavyzdžiui imkime kad ir tokias: materijos ir energijos amžinumo tiesas, kuriomis remiasi daugelis gamtos mokslų. Ar tai jau aiškiai prirodytos tiesos? Anaipatol! Yra tik hipotezės ir tokios hipotezės, kurių niekumet negalima prirodyti. Kokiais įrankiais naudodamies išrodys, kad pasauly nė vienas atomas niekumet neatsirado ir neatsiras, neišnyko ir neišnyks? Kokiu būdu išrodys, kad gilioje praeityje ir dar nežinomoje ateityje nė mažiausia jėgos dalelė nezuvo ir nežu? "Mes galime tvirtinti, — sako L. Lopatinas, — kad mūsų patiriamą pasaulio ribose, patyrimas, materijos ir energijos amžinumo tiesos vieni kitiems neprieštarauja, bet apie išrodymą neprieštaravimo visame pasauly negali būti nė kalbos."

Imkime kitas mokslo tiesas. Dar nesenai materialio atomo, eterio buvimas buvo laikomas neginčijama tiesa. Šiandien jau daugelis mokslininkų tam netiki ir stengiasi išrodyti, kad yra vien tik energija. Toki mokslininkai yra: Ostvand, Einstein, Wilte ir kiti.

(Pabaiga bus).

A. Matutis.

NAŠLAITIS.

Meldžias našlaitis, ant kelių parpuoęs,
Prieš Aušros Vartų Paveikslą galingą;
Neabejoja, tikėdamas varguolis,
Esant Mariją ir jam maloningą;
Motina savo jis Jąją vadina —
Juk ne kas kitas, kaip Ji užaugino.

Dangiškas Tėve, kurs žmones sutvėrei
Ir savo širdį pasauliui atvėrei,
Žvilgterk į vaiką, kurs bastos po svieta,
Nešdamas kryžių gyvenimo kieta;
Motina Dievo, priglauski našlaitį,
Ir iš Apveizdos patieki jam kraitį.

Gryštant prie Centro.

Lietuvos Vyčių Centre įvyko permainos, apie kurias jau praeitam "Vyčio" num. padarė pranešimą Centro Pirmininkas, p. K. S. Jonaitis.

Dabar jau žinome, kas atsitiko su 10-jo Seimo išrinktu Raštininku-Administratoriumi. Sakoma, kad Organizacijos Pirmininkas yra jos "galva", o Raštininkas "širdis." Atsižvelgiant į mūsų Organizacijos Raštininko pareigas matome, kad tos pareigos neto-kiš, kaip buvo prieš porą ar trejetą metų. Šiandien Raštininkui reikia eiti svarbiausias Centro Valdybos pareigos. Nuo jo gabumo, sumanumo, darbštumo ir pasišventimo priklauso spaustuvės ir visos Organizacijos grovė. Ne kiekvienas Vytis-Vytė gal sutiks su šiuo mano pasakymu, bet faktas faktų ir pasiliks.

Šiandien mūsų Organizacijos Raštininkas turėtų būti ne vien "širdis", bet ir smegenys. Raštininkas susiduria su įvairių įvairiausiai reikalais, kuriuos turi svarstyti ir greitai atlikinėti. Šiandien mūsų Organizacijoje jei ne reformų, tai pagerinimų reikia įvesti. Laukas platus. Daugelyje vietų dar neartas ir nesėtas dirvonuoja.

Mūsų parapijinės mokyklos kas met išleidžia šimtus "diplomuotų" jaunuolių. Jie vienminčiai, mūsų idealų draugai-draugės, tikri Gedimino-Vytauto ainiai — Vyčiai! Bet kur jie? Ar turime mes juos? Ar dziaugsis jais Lietuva? Mes dziaugiamės kol jie maži, kol lanko vienintėles mūsų parapijines mokyklas. Išėjo iš mokyklų ir nuėjo. Svetimos bangos nuplėšia nuo jų ir tą Seserų užvilktą lietuviška tautinį rūbą. Jie užmiršta visa tai, kas lietuviška, ką gerb. Seserys per septynius, aštuonius metus išmokino. Klebonai ilgiau gali jais dziaugtis, nes pas juos ateina nors velykinės išpažinties. Bet po metų, kitų ir jie jų netenka! Ar neskaudu lietuviui katalikui matant, kaip jų išauklėtus vaikus visu smarkumu neša nuo mūsų ištautėjimo srovės. Čia Vyčiams reikia ne tik aiškinti kilnūs idealai, bet taip-pat parodyti, kad tame lauke glūdi ir jų idealai. Tiesa. idealais jaunuolius galima pritraukti, bet

ne visus galima palaikyti. Palaikymui reikia duoti jiems to, kas pilnai patenkintų jų reikalavimus. Mūsų vajas duos keletą šimtų naujų narių, bet jei mes jų nemokėsime palaikyti, nesitaikinsime prie to jaunimo sąlygų, neieškome priemonių tiems "naujokams" palaikyti, tai po metų pamatysime, kad tas mūsų vajas nedavė pasekmių. Prie visų Organizacijos pagerinimų daugiausia turėtų dirbti Centro Valdyba, ypač asmenys esantieji pačiame Centre.

Pasakęs kokias pareigas eina Raštininkas ir ko tos pareigos reikalauja iš jo, mane šiurpuliai purto. Suprantu, kad Raštininko "titulas" neturės reikšmės, jeigu jis neatsakys savo uždaviniams, jeigu neatliks savo pareigų, nepatenkins kuopų ir visų tų, kurie turi ir turės reikalų su Organizacija ir mūsų įstaiga — spaustuve. Tame ir yra pasisekimas. Jei aš Raštininkavimo-Administratoriavimo metu sugebėsiu Organizacijai naudoti padaryti, tai ne dėl to, kad nešiosi Raštininko "titulą", bet dėl to, kad myliu ją visa širdimi. Ne savo privačius, bet Organizacijos reikalus statau ir statysiu pirmon vieton.

Išbuvęs ketverius metus Centro Raštininku, po septynių mėnesių, it po atostogų, grįžtu vėl prie Centro, prie tų pačių pareigų, kurias su balandžio pradžia pradėjau eiti. Spaustuvė yra mūsų Organizacijos biznio šaka. Čia vėl reikės gilintis biznio sritin. Norėčiau ir aš, kaip kiekvienas šios šalies biznio žmogus, turėti "succss." Jau minėjau kame jis glūdi. Tad nėra reikalo vėl kartoti. Mano noras yra — turėti tokias pasekmes, kaip ir per pirmus vienuoliką mėnesių. Pirmiausia rūpės man vėl įvesti spaustuvę į normales vėzes.

Myliu daugiau dirbti, mažiau kalbėti. Su tuo ir baigiu šį pranešimėlį.

Vincas Rūkštalis,

Liet. Vyčių Centro Rašt.

J. A. V—nė.

Iš pavėsio.

Po pavėsio šlamėsy
Žaliųjų lapelių,
pasinėrus ilgėsy,
ant kranto upelio,
sėdžiu, laukiu, gal ateis
su saulutės spinduliais,
su vėjaliao bangomis,
gal ateis kartu ir jis.

Kalbas saulė su lapu.
Savo karštuoju kvapu
šildo žemę ir upes
ir ievų kekes kvapias.

O pavėsy taip gerai, —
sėdi, žiūri, kaip ziedai
maudos saulės spinduliuos,
kaip saulutė prausia juos.

Lapai nekruta — tylu.
Iš pavėsio pakylu
ir papurusiais laukais
skrendu palaidais plaukais...

Vėjas ištiesė sparnus
ir paglostė meiliai mus,
pabučiavau akis tau
ir, ką sakė, supratau...

Ir, ištiesę mes bures,
per žiedų plačias jūrias
plaukiam valty be kraštų
su saulėleidžiu kartu.

Stovi beržas nekalbus:
pasilsėt gerai čia bus,
ir gėrėtis bus gražu
stebūklingu miražu.

Apsisupt tinklu tylos —
jis slapta vilios, vilios...
Erdvėj valtis sutrupės,
vilties stygos suvirpės...

—x—
Pranas Genys.

Valio lietuviai!

Pakilkit karžygiai, tėvynę reik ginti,
Prabilkit galingi vaidilų ainiai!
Iš amžių atgimę, varguos išauginti
Valio, Lietuviai!

Išjoja-dainuoja karžygiai ginkluoti,
Su priešais nesykį kariavę uoliai!

Į kruviną mūšį! Už Klaipėdos klotį!
Valio Lietuviai!

— Sudievu,—brolužiai, seselės, kartoja...
—Sudievu,—raudoja giruzė ramiai!..
Karžygių krūtinės, kaip ugnis liepsnoja!
Valio, Lietuviai!

Per Klaipėdos laisvę į Vilnių Senolį
Jau laikas žygiuoti drąsuoliai šauliai!
O pergalė, laisvė ir saulė nebtoli...
Valio Lietuviai!

Telšių Gimnazija 10. II. 23.

—x—

P. Gintalas.

Mano gėlės...

Mano gėlės — lelijėlės,
Ką žydėjo balzganai...
Mano skurdas širdužėlės,
Tai skaudžios sielos sapnai...

Oi žydėjo lelijėlės,
Bet suvyto jų žiedai;
Plaukė dainos mergužėlės,
Bet užspaudė jas vargai...

—x—

P. Gintalas.

* * *

Aš pamėgau tą darželį,
Kur lelijos žydi...
Kur ankstybųjį rytelį
Paukščiai dainom's lydi...

.....
Ant baltosios lelijėlės
Darže rasoms krintant;
Žiba skaisčios ašarėlės
Ryto aušrai švintant...

—x—

Miško Bronius.

Vasarą miške.

Vos tik saulė patekėjo,
Miškas dainom's suskambėjo...
Sukukavo ten gegutė,
Uždainavo ir lakštutė.
Piemenėliai užraliavo
Ir šnekučiai uždejavo.
Po gamtužę visą mielą,
Gauna peno mūsų siela.

J. V. Kovas.

Paklausykite, pamokinsim.

(VAIKINŲ BALETAS).

Paaiškinimas: Veikalėly vaidina šeši vaikinai, vienok scenai pagražinti, gali ir daugiau vaikinų į grupę stoti, kurie padės dainuoti ir žaisti. Visi baltai marškiniais (vienmarškiniai), tamsiomis kelnėmis, vienplaukiai, kiekvienas prisisegęs gėlę. Uždangai pakilus, viens paskui kitą išcina, vienas kitam laiko ant pečių uždėję abi ranki. Pirmutinis abiem rankom į šonus įsirėmęs. Išeidami dainuoja. Dainuodami gali ratu po sceną apeiti. Paskui vidury scenos sustoja vienon eilėn, baigia dainą, kalba iš eilės ir vėl dainuoja.

(Išeidami ant scenos dainuoja).

Skriski dainelė,
Skambėk jausmingai,
Gausk po padangę
Tu stebūklingai...
Valio, valio!
Dainų dainelė,
Dainužėlė!

—o—

Skambėk su audromis,
Skriski su vėjais,
Gausk po padangę,
Neliauk skambėjus.
Valio, valio!
Dainų dainelė,
Dainužėlė!

—o—

Karšta, jausminga,
Dainų dainelė,
Plaukiok po gražų
Rūtų darželį.
Valio, valio!
Dainų dainelė,
Dainužėlė!

—o—

O kai nuskrisi
Rūtų darželin,
Tiktai darbščiają
Sveikink mergele.
Valio, valio!

Dainų dainelė,
Dainužėlė!

—o—

Po mūsų šalį
Gauski kasdieną,
Lietuvio širdį
Linksmink kiekvieno.
Valio, valio!
Dainų dainelė,
Dainužėlė!

—o—

*(Pabaigus dainą paposmūi kalba ir dainuoja).**Pirmas vaikinai.*

Paklausykite jus, sesytės,
Mūsų trumpos pasakytės
Ir ką dabar jus girdėsit,
Tikiu, širdin įsidėsit.
Todel reikia pasakyti,
Ką jūs turite daryti,
Kad visuomenei įtikti
Ir doromis pasilikti.

Visi dainuoja.

Taip, tai taip, mes jus pamokinsim,
O jei tik klausysit, tai ir pašokinsim...

Antras kalba:

Jūs, Lietuvos dukružėlės,
Būkit doros kaip gėlės;
Draugiškumą pamylėkit,
Viena kitos nepkalbėkit.
Širdys tyros tegul būna,
Tegul dora jūs nežūna;
Ir bernelių neviliokit,
Į patamsius jų nemokit.

Visi dainuoja:

Taip, tai taip, mes jus pamokinsim,
O jei tik klausysit, tai ir pašokinsim...

Trečias vaikinai kalba:

Naktimis-gi nezyliokit,
Vėlai gatvėm's nebėgiokit;
Geriau namie pasėdėkit,

MOKYTOJA A. BANDZIŪTĖ.

Narė L. Vyčių 33-čios kp. (Montreal, Canada), mokytoja lietuvių parapijinės mokyklos ir uoli veikėja jaunimo tarpe, taip-gi įžymi daininkė ir scenos mėgėja. Be to, ji gražiai eina kp. raštininkės pareigas.

Gražius darbus padirbėkit,

Taip-gi perdaug nepuikaukit;
Su nedorais nedraugaukit.
Tėvelius savo godokit
Ir namų liuobą dabokit...

Visi dainuoja:

Taip, tai taip, mes jus pamokinsim,
O jei tik klausysit, tai ir pašokinsim...

Ketvirtas vaikinys kalba:

Supratimą reik turėti,
Kad savuosius vis mylėti...
Ar mamaitei, ar tėveliui,
Reik padėti jų darbely.
Reik mylėt ir savo tautą
Ir jos kalbą, ir jos spaudą;
Skaityt, platint gerą raštą,
Ir mylėti savo kraštą...

Visi dainuoja:

Taip, tai taip, mes jus pamokinsim,
O jei tik klausysit, tai ir pašokinsim...

Penktas vaikinys kalba:

Savo dainas pamylėkit
Ir dainuoti netingėkit;
Vietoj kaž kaip erzeliuoti,
Eikit mokintis dainuoti.
Dainos širdį suramina,
Blogas mintis atolina.
Labai prasta ta mergelė,
Kuri nemyli dainelių.

Visi dainuoja:

Taip, tai taip, mes jus pamokinsim,
O jei tik klausysit, tai ir pašokinsim...

Šeštas vaikinys kalba:

Jei tik dorą užlaikysit,
Garbės žodį sau įgysit.
Žydės jūsų vainikėliai,
Pamylės ir bernuzėliai.
Atsiprašom, neužpykit,
Ir už blogą nelaikykit;
Mes čia drįsom pasakyti,
Kaip reik save užlaikyti.

Visi dainuoja:

Taip, tai taip, mes jus pamokinsim,
O jei tik klausysit, tai ir pašokinsim...

(Paskui dainuoja žemiau padėtą dainą. Tą dainą dainuodami taip daro: stovi eilėje kaip ir pirma. Pirmą punktą dainuodami (Šok mergyte klumpakojį ir tt.) visi dešinę koją, lygiu taktu kilnoja lyg kad pradėtų šokti. Gi antrą punktą dainuodami: (Šok, žingsniuoki, patrepsėk) visi, rankomis susiėmę, lygia eilia dainos taktu eina pirmyn, o kitą eilutę (I mus jaunus pažiūrėk) eina atgal. Taip daro dainuodami kiekvieną punktą. Dainai melodiją galima pritaikinti lietuviško šoco (polkos).

DAINA (baletą baigiant).

Šok, mergyte, klumpakojį,
Gausi vyrą ilgakojį;
Šok, žingsniuoki, patrepsėk, } du kart
I mus jaunus pažiūrėk.

Šok, mergyte, apsuktinį,
Gausi vyrą paskutinį.

Šok, žingsniuoki, prisimink,
Katrą nori pasirink.

Šok, mergyte, apvalcuka,
Gausi vyrą jaunuliuką.
Šok, žingsniuoki, patrepsėk,
Į mus jaunus pažiūrėk.

Šok, mergyte, atkiškąjį,
Gausi vyrą kokį nori.
Šok, žingsniuoki, prisimink,
Katrą nori pasirink.

Šok, mergyte, šocą, šocą,
Gausi vyrą kaipu kučą.
Šok, žingsniuoki, patrepsėk,

Į mus jaunus pažiūrėk.

Šok, mergyte, aplinkėinį,
Gausi vyrą žilą, senį.
Šok, žingsniuoki, prisimink,
Katrą nori pasirink.

Šok, mergyte, suktinėljį,
Gausi vyrą bernuzėljį.
Šok, žingsniuoki, patrepsėk.
Į mus jaunus pažiūrėk.

*(Pabaigę dainuoti, lenkiasi publikai ir
vėl vienas kitam rankomis laikydami pečių
išeina).*

Uzdanga.

Sporto Sekcija.

Pradedant vasarinį sporto sezoną.

Ne senas dar laikas, kaip Vyčiai daugiau pradėjo kreipti domės į sportą. Praeitą vasarą daugelis kuopų jau gyviau veikė, o kai kur, pav. Chicagoje, net žymiai pasivaryta pirmyn. Jeigu Vyčiai toliau dar smarkiau ims už tų sveikų ir linksmų pramogų, susilauksime gerų vaisių.

Aušta pavasaris, ateina vasara, prasideda vasarinio sporto sezonas. Jau girdisi, kaip daugelis Vyčių kuopų juda, rūpinasi vietomis, įrankiais, rengia žaidimams programą ir ne juokais žada pasirodyti.

Geresnių pasekmių dėlei, noriu čia pastebėti vieną, kitą dalykėlių, į kuriuos, mano nuomone, reiktų kreipti domės.

Praeitą vasarą daugelis kuopų šoko tverti basebolo ratelius arba komandas. Sudariusios šiaip taip ratelį, neviena kuopa stengiasi įgyti jam kostiumus. Girdi, be kostiumų nėra noro lošti, tai viena. Antra, neturint kostiumų, niekas nežino, kas mes esame. Tokis manymas, žinoma, teisingas. Taigi, viena po kitos kuopos dėjo pinigus ir pirkto savo sportininkams kostiumus.

Pamačius vienus, kitus lošiant basebolą pasirodo, kad žaidimui laimėti negana kostiumo. Svarbiausia reikia būti gabam,

o ypač išsilavinusiam. Teisybė, yra Vyčių tarpe gerų, gabių lošėjų, kurie savo miklumu, vikrumu, orientavimosi visų akis traukia. Bet ne visi. Daugelis tiktai kostiumą nešioja. Tas kenkia pačiam rateliui, nes del vieno, kito tokio žaidėjo stojęs lošti ratelis kartais net ir su silpnesne komanda, pralošia žaidimą. Tie jaunuoliai sportininkai privalėtų turėti omeny štai ką: jei kuopa dėjo pastangų, nesigailėjo pinigų įsigijimui kostiumų, įrankių žaidimams, tai jie turėtų imtis darbo: lavintis, kuodaugiausia miklintis, siekti aukštesnio laipsnio ir parodyti, kad tikrai yra verti tų kostiumų ir padaryti kuopai išlaidų.

Kitas dalykas, kuris reiktų visai iš mūsų tarpo išmesti, tai ginčai. Išeina dvi kuopos žaisti basebolą ir tuojau pradeda ginčytis. Ginčijasi žaidėjai, ginčijasi, pikstasi tarp savęs ir tų kuopų nariai sekdami žaidimą. Vieni tvirtina, kad jų pusės geresni žaidikai, kiti, kad jų. Tai tikriausi nežinėliai. Kam čia ginčytis, pyktis, kad ir be to matosi, kuri pusė geriau žaidžia, kurioje pusėje didesnės pajėgos. Žaidimas turi eiti ant sveikatos, pasilinksminimo, o ar taip yra. Tankiai ir labai tankiai mes visa tai paverčiam į neapykantą ir kerštą vienu prieš

kitus. Tada dingsta draugiškumas, artimo meilė ir brolybė; pamirštam, kad visi mes esame draugai, vienos šeimos-Organizacijos nariai.

Ant galo verta pastebėti ir tas, kad bile kokioje sporto šakoje žaidžia daugiausia, galima sakyti išimtinai, Amerikoje augęs jaunimas, nes jie iš mažų dienų jau pripratę prie bolės. Bet ką veikia jaunimas atvykęs iš Lietuvos? Būdamas vieno Vyčių Apskričio sporto sekcijos vedėjum sumaniau ir ateiviams duoti progos dalyvauti sporte, pritaikindamas jiems žaidimus. Ir kas pasirodė. Ateiviai Vyčiai žaisdami su smarkiausiai čia augusiais žaidėjais pasiliko žemiau nedaugiau kaip trimis laipsniais. Pav., jeigu Amerikoje augę sportininkai padaro 38 laipsnius, tai ateiviai padaro 35—6 laipsnius. Delto kuopų sporto vedėjai turėtų sudaryti tokią programą, kad joj galėtų dalyvauti ir naudotis tuo sveiku pasilinksminimu taip Amerikoje augęs jaunimas, taip ir ateiviai.

Tas pats turėtų būti ir su antrąja mūsų puse — merginomis.

Prašaliniu visa tai, kas negeistina žaidimuose turėtų rūpintis sporto vedėjai, gi programą, kurioj galėtų sutilpti Amerikoje augęs jaunimas ir ateiviai, man rodos, geriausia galėtų sudaryti pati Centro Sporto Sekcijos Valdyba.

J. J. Atlėtas.

— x —

“Išpažintis“ mirštančio sporto.

APSAKYMĖLIS.

Keli metai atgai turėjau labai artimą giminaitį, kurį mylėjau kaipo tikrąjį savo brolių. Jis šiandien jau ilsis čia, svetimoj žemelėj...

Dvi dieni prieš mirsiant, jis, laikydamas mano dešinę, tarė:

— Žinau, kad trumpas mano gyvenimas čia ant žemės. Gaili manęs, nors aš savo pasielgimu ištikrųjų to neužsitarnavau. Jeigu būčiau tavęs klausęs, tai dabar, turėdamas 24 metus amžiaus, nesiruoščiau į amžinastį. Bet kas jau įvyko, — bloga — nepataisysi... Užtat ir nerūgoju. Vien tik-

tai prašau tavęs — priglask mano sužiedotinę, — apsivesk su mano brangiausia Katriute. Tada ramiai gulsiu karstan. ilsėtis ant amžių.

Žinojau, kad jis tą savo *brangiausią* Katriutę karštai mylėjo; mylėjo ir jinai jį. Bet man nei į galvą nebuvo atėjus mintis, kad jis net mirties valandoje rūpintųsi ja. Aš pamaniau, kad judviejų tarpe yra kas nors nepaprasto.

—Klausyk, — atsakiau jam, — jei Dievo bus skirta, tai aš nesipriešinsiu. Vienok, ar galiu paklausti, kame priežastis, kad tu ja taip rūpinies.

Jis trumpai nusišypsojęs tarė:

— Nors išpažintį aš jau atlikau ir gavau išrišimą, vienok, kaip matau, turiu antrą išpažintį tau atlikti. Tad-gi klausyk.

Truputį pasilsėjęs, jis pradėjo pasakojimą.

—Visupirma turiu pasakyti, kad ta “nuodėmė” yra suvis kitokia, kokia gal tu manei. Mano gyvybė ir dabartinis galas tampriai yra surištas su Katriute.

O tas atsitiko ve kaip.

Žinai, kad sportas, tai buvo mano kaip ir antra siela. Mėgau baseball, football; drįsau stoti kumščiuotis su trečiaeiliais ir net antraeiliais pugilistais. Bet už viską labiausia mėgau vandenį. Vandeninis sportas man buvo kuomaloniausias.

Nuo to laiko, kaip mūsų plaukiotojų klubas laimėjo 300 dolierių už tai, kad be atilsio nesusilaikant perplaukiau į vieną ir kitą pusę tén ir atgal — upę Delevare, arti Philadelphijos, ambicijos pakutentas pasijutau — patapau, kaip žmonės kalba, “kas tai aš... aš viską galiu.” Ir tas “aš viską galiu”, dabar man mirtį neša.

Du metai atgal, du plaukiotojų klubai buvo surengę gegužinę. Gerokai pasimaužčius, vienas gegužininkų užvedė kalbą apie drąsius senovės Skandinavijos vikingus, kurie, būdami jūrose, ir per didžiausią audrą niekados nenuleisdavo burės ir kad šitokia jų drąsa juos ir išnaikino. Apgailestavę juos manėme, kad tuomi ir viskas užsibaigs. Bet kur tau. Štai atsirado vienas “vikingas” — vienas švedas, narys kito plaukiotojų

kliūbo ir, kaip Pilypas iš kanapių, iššoko su tokiu pasigyrimu:

— Ne visi vikingai žuvo. Jų yra Skandinavijoj ir dabar. Kad tai yra teisybė, aš pats galėčiau įrodyti.

Visi sužiuro. O vienas tuoj tarė:

— Gerai, įrodyk. Kaip bus didelė vėtra, tu mažame, kaip tik vienam žmogui valdyti, laivelyje, su pagelba būrės, perplauk upę. Tada įtikėsim, kad tu esi vienas užsilikęs iš tų garsių Skandinavijos vikingų!

Išsyk švedas susimaišė — tai raudonavo, tai vėl balo — nebežinojo ką atsakyti, kaip išeiti iš pastatytų jam sląstų. Vienok truputį pamintijęs nusišypsojo ir išdidžiai tarė:

— Senovės vikingai be tikslo nestumdavo savęs pavojun. Turėjo būti realė nau-da . Tai-gi ir aš turiu eiti jų pėdomis... Tegul kliubai eina laizybon iš pinigų. Aš atstovausiu mūsų kliubą ir, dievaži, parodysiu, kad vaikinai ir mūsų laikuose dar egzistuoja.

Visų akys sužiuro į mane, ieškodamos jam oponento. Aš-gi, žinoma, ant to sutikau.

Laizyboms buvo padėta tūkstantis dolierių.

Sulaukus audros, visi buvom paskirtoje vietoje. Pasiėkus audrai kulminacijinio — aukščiausio punkto, mums liepta plaukti. Bet, štai, švedas, pagyrų puodas, pabūgo. Iš jo draugų pasipyklė keiksmi, o mūsų rankomis mosuodami, džiaugsmingai šaukė: Valio!! Valio!!! nes, sulig sūtarties, mūsų jau buvo laimėta.

Mūsų kliūbo pirmininkas, šokęs prie manęs, norėjo mane sulaikyti, bet kur tau. Pilnas ambicijos aš stūmiau jį nuo savęs ir šokęs į valtelę ištempiau burę.

— Valio! Valio!! — pasigirdo griausmingas mano draugų šauksmas. Gi mano valtelė, it vilyčia paleista iš saidoko, žaibo smarkumu pasileido anon upės pusėn. Tik štai triokšt!!! Stiebas būrės trūko pusiau. Metęs stiebą ir burę griebiau irklų. Bet audra, lyg juokdamosi iš manęs, vikst ir apvertė mano valtelę. Iškilęs दौरaus, kur ji, o iš jos vien tik skeveldros plaukioja. Žiūriu į vieną ir į kitą pusę — platumas bai-

sus, o vilnys, kaip kalnai, viena kitą seka. Nebeviltė greit man prašneko: "Pasinerk ir viskas bus užbaigta..." Jau norėjau tai padaryti, kaip išgirdau balsą: "Plauk! Plauk čionai, kur plaukei! Aš skubinuos į pagelbą!"

Žvilgterėjau į tą pusę, iš kur ėjo balsas ir... nustebau. Valtelėje, kurią audra blaškė kaip skiedrele, sėdėjo daugiau panaši į deivę negu į paprastą žmogaus esybę, jaunutė, kokių šešiolikos, septyniolikos metų mergelė, kuri visa jėga irėsi prie manęs. Pamatęs tokį reginį, nustebau, nes drąsiausi jūreiviai ir žvejai, bijodami audros, nedrįso skubintis man į pagelbą, įgijau kokią tai viršžmogišką jėgą ir smarkiai pradėjau plaukti linkui jos, o ir ji, matyt patėmijus mano priešinimąsi audrai, dar smarkiau pradėjo irtis. Tarpas tarpe jos ir manęs greit ėjo trumpin. Ir kada jau mes vienas nuo kito buvom atstu kokiais trimis, keturiais sieksniais; kada maniau, jog už valandėlės būsiu valtelėje šale tos deivės drąsos, vilties ir grožės; kada ne tik audra nieko neįstengs mums padaryti, bet nors ir pragaras prieš mus sukiltų, mes iš jo vien tik juokus darysim, staiga kaip kalnas vilnis pakilo ir užliejo ją kartu su jos valtele... Pamatęs tai, lydekos šuoliais, šokau prie jos, pasinėriau ir pagavęs už plaukų apalpusią iškėliau ant paviršiaus. Kaire ranka laikydamas ją, kojomis ir dešine ranka dirbdamas pradėjau plaukti prie krašto. Tiesa, išplaukiau, bet jau buvo po manim...

Vos spėjo ją paimti iš mano rankų, dar vis be sąmonės, jos tėvas ir brolis—žvejai, kaip iš mano burnos, lyg iš kokio šaltinio, užtelėjo kraujas — buvau patrukęs. Apalpau. Kada pabudau, šale lovos pamačiau ją sėdint ir poterius kalbant, kad Dievas grąžintų man sveikatą. Maži, ploni jos piršteliai varstė rožančio karolius.

Kliubas, laimėjęs 1000 dol., žinia, negailėjo jų, kad išplėšus mane iš giltinės naujų. Vienok veltui. Be patrukimo, nuo peršalimo gavau džiova ir, po dviejų metų nuo to įvykio, štai, aš rengiuosi amžinastin.

Dabar suprasi, kodėl aš rūpinuos likimu brangiausios Katriutės. Tai viskas.

Taręs tai giliai atsiduso ir nutilo.

Palaidojus jį aš pildžiau jo prašymą, kalbinau Katriutę tekėti už manęs, bet ji trumpai atsakė:

— Nėra jo, tai ir aš paskėsiu Nirvanoje*).

Ir šandie ji dar yra neištekėjus, nors daug jaunikaičių piršos prie jos. Ji net ne-
pyksta, jei kartais kas juokais pavadina ją
“našle”.

Iš šio apsakymėlio matome, kad visakame turi būt protas ir tvarka, o ypatingai: saikas, nes — “Kas perdaug, tai šelauk”, — sako lietuvių patarlė. Ir teisybė. Tas sportininkas, kaip žinau, iš kūdikystės jau buvo, taip sakant, vandeninis žmogus. Bet tokių, kaip žmonės kalba, ir vanduo nebijo; jis jį be laiko išstūmė iš šio pasaulio.

Kazys Vidikauskas.

Sporto žinios.

Du Bois, Pa. L. Vyčių 86-tos kuopos basketbolo komanda su aukštu rezultatu užbaigė pirmųjų metų basketbolo sezoną, laimėdama 12 lošimų. Pralaimėjo tik 3. L. Vyčių 86-tos kp. basketbolo komandon, T. Lasavičio ir Juozo Rakauskio vadovystėje, įeina šie asmenys: Antanas Vailionis, Benediktas Kvederavičius, Juozas Baranauskas, Kazimieras Baranauskas, Antanas Radevičius, Jonas Valantukonis, Kazimieras Rakauskas ir Jonas Rakauskas. Vailionis, K. Rakauskas ir Jonas Rakauskas yra lošę prie High School komandų.

L. V. 86 kuopos Sporto Sekcija yra pasižymėjus ne vien basketbolo lošime, bet taipgi ir basebolo. Pirmųjų (1922) metų vasarą iš 26 lošimų laimėjo 14. Basebolo komanda uoliai rengiasi prie šiemetinio basebolo sezono. Komanda turi daug gabių sviedininkų ir yra pagarsėjęs tarpe svėtimtaučių, kaipo geriausia šios apylinkės basebolo komanda.

*) *Nirvana* — *Nebuvimas*; arba gyvenimas vien kūno delto, kad žmogus gimė. Bet dvasios srityje (čia nekalbama apie nemarią sielą), žmogus yra miręs.

Basketbolo lošimų rezultatai:

4th Ward Bear Cats	7;	Vyčiai 36.
Marshall Five	7;	” 22.
Turquoise Club	17;	” 7.
Patton Five	7;	” 17.
Eriton	13;	” 27.
P. & M. Club (Nameless)	4;	” 9.
Flying Five	3;	” 20.
Celtics	18;	” 15.
Eriton	7;	” 25.
Sykesville Fancy Five	5;	” 30.
Du Bois Travelers	21;	” 13.
K. of C. Juniors	7;	” 17.
Turquoise Club	10;	” 19.
Du Bois High School Seniors	10;	” 19.
Wedville	29;	” 39.
Viso	165	315.

V. J. M.

Atsilygino. Bal. 8 d. Waukegane, Ill. įvyko basketbolo rungtynės tarp L. Vyčių 36 kp. (iš Chicagos) ir 47 kp. (vietinės), kurias laimėjo chicagiečiai. Rezultatas 15:13.

Kelios savaitės atgal basketbolo rungtynės tarpe tūdviejų kuopų įvyko Chicagoje McKinley parko “Gim.” Rungtynes tada laimėjo waukeganiečiai. Taigi dabar atsilygino.

Abejas rungtynes plačiai aprašė “Waukegan Daily News”. *Pa—s.*

Chicagos Vyčių Basebolo Sąjunga. Balandžio 15 d. Nek. Pras. Pan. Švč. parap. salėje (Brighton Parke) įvyko skaitlingas Chicagos Vyčių sportininkų susirinkimas, kuriame tapo sudaryta Chicagos Vyčių Basebolo Sąjunga. Kazys E. Ivinskas iš Merlose Park, narys L. Vyčių 36 kp. patiekė sąjungai statutą, kurį atskirai persvarstys kiekvienos įstojusios sąjungon kp. sporto sekcija ir galutinai bus priimtas sekančiame sąjungos suvažiavime bal. 29 d.

Prie Sąjungos prisidėjo ir L. Vyčių 47 kp. (Waukegane, Ill.) basebolo komanda.

Ši Sąjunga bus didžiausia Vyčių Basebolo Sąjunga Amerikoje. *J—as.*

Detroit'o ir Cleveland'o Vyčiai smarkiai ruošiasi prie basebolo žaidimų. Pernai va-

sarą per Vyčių Seimą Clevelando Vyčių komanda sumušė detroitiečius. Šiemet detroitiečiai žada vykti Clevelandan ir atsiimti tą garbę. *P—as.*

—x—

Pirmos basebolo rungtynės. Bal. 22 d. Chicagoje, aikštėje prie 48 ir California Av. įvyko pirmos basebolo rungtynės tarp Liet. Vyčių 36 ir 13 kuopų. Šios rungtynės, matyt, buvo tik bandymas, miklinimasis, nes 36 kp. žaidėjai nerodė didelių pastangų. Rungtynės pasibaigė 13 kp. naudai.

Visu rungtynių metu kai-kurie 13 kp. žaidėjai ir jų šalininkai pasirodė per daug nekultūringi. Įvairiai blevyzgodami, savo oponentą visaip pravardžiuodami jie niekino net patį Vyčių vardą,

Toks kai-kurių 13 kp. žaidėjų ir "vyčių" nekultūringumas jau pernai buvo aiškiai pastebėtas per vienas su 36 kp. rungtynes McKinley parke, kur sueina daug svetimtaučių publikos. Tada visos mergaitės ir šiaip jau švaresnė publika dėl riebių žodžių turėjo prasišalinti iš žaidimo vietos.

Chicago Vyčių Basebolo Sąjunga turėtų kreipti į tai domės, kad žaidžiant viešose vietose nebūtų žeminamas Vyčių ir apskritai lietuvių vardas. *Matęs ir girdėjęs.*

—x—

Paterson, N. J.

Vyčiai rengias prie oaseball sezono, organizuojama lyga iš apylinkės kolonijų. Patersono baseball ratelį veda J. Venckaitis paprastai vadinamas "Speed" yra tai šešių pėdų Vytis, manageris Patersono Vyčių komandos. Šią vasarą tikisi visą apylinkę sumušti, nes gavo kelius naujus narius Kazį Balsį (Snob) ir jo broliuką Joną. Gaila, kad ne visi vienodai atjaučia sportą. Farmeris aptingo, "chewing gum" įsisportėjo. Zabrauskis paseno, Shark vien apie Fordą svajoja. *Koresp.*

—x—

Naujos sporto organizacijos Lietuvoje.

Kovo 11 d. Lietuvos Universiteto studentai Kaune sutvėrė naują sporto organizaciją. Pavadino "Lietuvos Universiteto Sporto Kliūbas." Steigiamajame susirinkitiks bus: pastatyti fizinį lavinimą stu-

dentų tarpe tinkamon vieton, veikti visose sporto šakose. Tokius sporto kliūbus turi visų šalių universitetai.

Naujas kliūbas nutarė įstoti į Lietuvos Sporto Sąjungą.

Sporto Kliūbas "Kovas." Tą pačią dieną Kauno priemiesty Šancuose susitvėrė sporto kliūbas "Kovas." Sudaro futbolo, lengvosios atletikos, basketbolo, vyrų ir moterų sekcijas.

Moterų Sporto Ratelis. Kovo 18 dieną, Kaune, Vytauto Kalne sutverta moterų sporto ratelis. Ratelio steigėjos Šulginienė ir Galdikienė. Stato sau tikslą fiziniai lavinti moteris.

Lietuvos futbolo pirmenybės. Bal. 15 d. Lietuvos sporto organizacijos pradėjo rungtynes Lietuvos futbolo pirmenybėms. Į pirmenybes užsirašė 10 komandų. Pirmenybės tęsis iki vasaros, o vėliau rudenyje.

Lenkų sporto kliūbas kol kas nedalyvauja, nes neturi juridinio asmens teisės.

(*"L. Ž."*).

Lietuvos Sporto Lyga užmezgė ryšius su Latviais, Estais, Suomiais, Vokiečiais, Šveďais, Šveicariečiais, Ispanais, Jugoslavais, Egiptu ir Belgais.

Tarptautinis Futbolo Kongresas įvyks Ženevoj, geg. mėn. 20—21 dd. Šiame Kongrese bus priimta Lietuvos sporto Lyga į Tarptautinę Futbolo Lygą. (*"L. Ž."*).

—x—

Klaipėdos krašte.

Kovo 16 d. Klaipėdos lietuvių sportininkų draugijų "Šarunas" turėjo visuotiną susirinkimą. Išrinkta nauja valdyba, kurion įėjo: Šogaras, Locitytė, Gložaitė, Glazė, Fruda, Ermanaitė, Kybrancas ir Lenardas.

(*"P. L. B."*).

—x—

Bibliografija ir Kritika.

KOSMOS. Gamtotyros ir jos šalimų mokslų laikraštis. 3—4-jų (1922—1923) m. 1-sis sąsiuvinis. Pusl. 104. Kaunas, "Šviesos" Spaustuvė, Jakšto g-vė Nr. 2.

Nei vienas šviesuolis negali šiandie apsieiti be gamtos mokslo, nes gyvename to mokslo amžį. Kultūringos tautos turi ne tik vadovėlių mokykloms, bet ir periodinių leidinių, laikraščių — gamtos mokslo žinioms skleisti. Lietuviai, gamtos mylėtojai, ir dainuotojai, kad ir gaminasi gamtos mokslui vadovėlių, negalėjo tačiau apsieiti be periodinio gamtos mokslo laikraščio, kuriame tilptų geidžiančios to mokslo žinios. Prof. Pr. Dovydaičio pastangomis imta ir įkurta tam tikslui gamtos mokslo laikraštis, vardu "Kosmos." Tai graikų kalbos žodis, *kurs*, trumpai sakant, *reiškia tikslingai sutvarkytą gamtos visatą, pasaulį.*

Šis gamtos mokslo laikraštis "Kosmos" jau eina ketvirtuosius metus. Vyriausiai jam rūpi sklaidyti gamtos pasaulio knygas, išmokyti iš jų pažinti pasaulio tvarkos dėsnius. Neužmirštas ir Lietuvos gamtos pasaulis. Jis nori *apšviesti Lietuvos gamtai dabarty ir praeity visais gamtotyros ir jos šalinų mokslų atžvilgiais.* Be to dar registruojama Lietuvos faunos, floros, meteorologijos ir kiti gamtos reiškiniai.

Daug laiko ir vietos užimtų "Kosmos" turiniui peržvelgti. Tad-gi pasitenkinsime vien tik trumpu pažymėjimu. Pirmiausia (I) "*Iš Lietuvos gamtotyros*" žymėtini kūriniai yra šių: *T. Ivanausko ir L. Valionio* "Lietuvos Gamtos Tyrimo Stoties 1920 ir 1921 m. darbų apyskaita su pastabomis apie Lietuvos fauną apskritai"; *P. Matulionio* "Lietuvos dyražemiai ir jų miškai — Dyražemiai ir jų medynai"; *S. Kolupailos* "Medžiaga Lietuvos klimatologijai"; *J. Elisono* "Iš Pabrėžos nespauzdintų botanikos raštų"; (II) "*Iš astronomijos, fizikos ir chemijos*". (III) "*Iš okeanografijos*". (IV) "*Iš lyginamosios anatomijos ir fiziologijos*". (V) "*Iš organizmų evoliucijos problemų*". (VI) "*Iš gamtotyros istorijos.*" *Pr. Dovydaičio* "Rogeras Bakonas". (VII) "*Terminologijos reikalai*". (VIII) Įvairenybės ir smulkmenos. (IX) *Gamtinis folkloras.* (X) Knygų aprašymai ir paminėjimai.

Kaip matome, jame yra vietos ir mūsų gamtiniam folklorui ir gamtai mūsų tautosakoje. Dar registruojama ir skatinama Lietuvos gamtotyros darbas ir teikiama ži-

nių iš to darbo technikos srities. Taip-gi yra ir iš pritaikintojo gamtos mokslo technikos, technologijos ir d. k.; teikia žinių iš gyvenimo įžymių gamtininkų — mūsiškių ir svetimų šalių; jų darbų apžvalgos. Tokie tai to gamtos mokslo laikraščio uždaviniai. Jis privalėtų turėti kuoplačiausios lietuvių visuomenės paramos. Atsimindami gerb. Prof. Pr. Dovydaičio, kurs redaguoja ir leidlią tą laikraštį, vargingą padėtį, stengkimės užjausti ir prigelbėti sunkiam jo uždaviniui ne tik prenumerata, bet ir aukomis. Laikraštis "Kosmos" begalo yra svarbus. Delto patariame įsigyti kiekvienam šviesuoliui ir tam, kuris nori sužinoti apie platųjį gamtos pasaulį bei įgyti svarbių žinių, lygiai žinotinų visų šalių žmonėms.

ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS. Nr. 1. Pirmieji 1923 metai. Pustl. 28. Spaustuvė "Lituania", Klaipėda, Did. Smėlių gatvė Nr. 13.

Tretininkų Lietuvoje skaitoma virš 40,000. Jų kongresas Kretingoje įvyko liepos 15—17, 1922 m. Buvo visa eilė paskaitų su diskusijomis. Prof. Ereto paskaitos pridavė ūpo, gi prof. Dovydaičio paskaitos sužadino prakilnių jausmų. Daug kelta klausimų iš tretininkų gyvenimo srities. Į klausimus atsakinėjo tėvai Pranciškonai. Tas kongresas ir nutarė leisti laikraštį ir parinko vardą "*Šv. Pranciškaus Varpelis.*" Tas kilnus tretininkų sumanymas delei kaikurių kliūčių negreit galėjo įvykti, bet galų gale įvyko.

"Šv. Pranciškaus Varpelis" redeguojamas Kretingoje, o spaudinamas Klaipėdoje, yra mėnesinis laikraštis, skiriamas tretininkų ir apskritai katalikų dvasios reikalams.

Mažesnieji Broliai Kretingoje sako, kad to varpelio "pirmoji ir svarbioji užduotis bus gaivinti tretininkuose ir visuomenėje Šv. Pranciškaus dvasią, tai yra pareikšti ir vesti doriausį karą su nuodėmėmis ir laimėti kovoje. Bus mokinama, kaip tretininkai patys dvasiškai išsidirbę turi eiti į visuomenę veikti, kaip doras šeimynas patraukti į tretininkų skaičių ir taip išlėto padaryti persvarą į gerąją pusę mūsų visuomenėje tik gyvai tikinčios ir doros šeimynos gali iš-

auklėti gerą sekančią kartą ir šių laikų nelaimės sumažinti.”

Tokie to varpelio siekiai. Tikrai kilnūs ir pilnai pritaikinti šių dienų dvasiniam pasaulio atnaujinimui. Turinys kaip tik pritaikintas pasibrėžtam tikslui. *Prof. Pr. Dovydaičio* “Šių dienų susidomėjimas Šventųjų Pranciškum”, teikia skaitytojui džiaugsmo ir veda į amžiną žmonijos idealą. *Ancillės* “Šv. Pranciškaus Varpeliui” pradedant skambėti, kūrinių teikia gražių įspūdžių. *K. K—o* “Šventoji Naktis”, pasižymi kilniais įspūdziais iš įvykio Kūčių vakare. *P. Ruškio* “Šventųjų Sakiniai”. Toliau *Fr. Gediminas Stankevičius* įspūdingai aprašo Kalėdas Kretingos vienuolyne 1922 m., kun. *J. Umbrasas* rašo apie tretininkų darbuotę ir *P. Ruškis* istoriniai piešia Kretingą ir jos vienuolyną.

Mėnraštį “Šv. Pranciškaus Varpelis” leidžia Kretingos vienuolynas. Atsakomųjų redaktorium pasirašo *P. Ruškis*.

Visiems įdomaujantiems tuo mėnraščiu, o ypač tretininkams, jį rekomenduojame. Tretininkai ir gero noro žmonės, tikimės, gausiai parems jį prenumerata. “Šv. Pranciškaus Varpelio” adresas toks: *Vienuolynas, Kretinga, Lithuania*.

A. Tam—as.

Atsiųsta Redakcijai paminėti knygos.

KAR. DINEIKOS ir J. ERETO *Lengvosios Atlėtikos vadovėlis*, su 24 pav. ir 1 brėžiniu. K. A. M. Karo Mokslo Skyriaus leidinys. Kaunas, 1922 m., pusl. 110.

KAR. DINEIKOS *Krepšiasvydis vyrams* (Besket Ball) ir DR. ERETO *Kumščiasvydis*. K. A. M. Karo Mokyklos Skyriaus leidinys. Kaunas, 1922 m., pusl. 31.

KAR. DINEIKOS *Kūno lavinimos klausimas Lietuvoje*, Kaunas, pusl. 13.

UOSIS *Turto norma*, “Darbininko” spauda, So. Boston, Mass., pusl. 68. Kaina 45c.

Karių (ir sportininkų) Kalendorius 1923 metams. Krašto apsaugos Ministerijos Karo Mokslo Skyriaus leidinys. Kaunas, pusl. 212.

Švietimo Darbas. Švietimo Ministerijos Mėnesinis Laikraštis. Nr. 12, Gruodžio mėnesio, 1922 m.

A. Catechism of Catholic Education. National Catholic Welfare Council, Bureau of Education, 1312 Massachusetts Ave., N. W. Washington, D. C., pusl. 98.

Education Bulletins, N. N. 1—8, N. C. W. C. Bureau of Education, Washington, D. C.

Iš Centro Raštinės.

DEL PERMAINŲ CENTRE.

Kai-kurios kp. siųsdamos Centran mokesčius ir naujų narių aplikacijas ar šiaip įvairiais reikalais kreipdamos adresuoja buvusio Centro Raštininko vardu. Taip už adresuotas laiškas netiesioginiai pasiekia Centrą, nes Tamo Šeimio vardu adresuotus laiškus pašta nuneša į jo butą. Taip adresuoti laišakai net keliomis dienomis vėliau pasiekia Centrą. Reiktų įsidomėti, kad rašant laiškus spausdėms reikalais ir siunčiant čekius už spaudos darbus reikia adresuoti: K. of L. Press, 4736 So. Wood St., Chicago, Ill. Gi rašant organizacijos, “Vyčio” ad-

ministracijos, ar šiaip kokiais organizacijos reikalais adresuokite: *Lietuvos Vyčiai* arba *Knights of Lithuania*, 4736 So. Wood St., Chicago, Ill. Taip-gi siunčiant narių mokesčius rašykite čekius: *Knights of Lithuania* ir siųskite Centro adresu. Taip adresuojant niekumet laišakai neklaidžios. Tik asmeniai kreipianties prie bile Centro Valdybos nario, tuomet reikia adresuoti to asmens vardu.

NAUJI NARIAI.

Ligšiol visuomet buvo skelbiama, kiek naujų narių prisirašydavo nuo vieno ligi kito Seimo. Šiais metais buvęs C. Rašt. nei kartą nebuvo paskelbęs. Taigi, kiek po 10-

jo Seimo prisirašė naujų narių, dabar niekas nežino. Jeigu bus galima, bandysiu surasti ir paskelbti.

Prisirašiusius naujus narius per vaju Centro Raštininkas turi užregistravęs. Einant Centro Valdybos nutarimu, naujų narių, prisirašiusių per vaju, sąrašas bus paskelbtas tik vaju pasibaigus.

SU ATSKAITOMIS IR TAS PATS.

Jau aštuntas mėnuo po Seimo, o dar nei kartą nebuvo skelbiamos organe. Kame priežastis? Gal Centro Raštininkas buvo "too busy" so "Boosteriu." Kitame "Vyčio" numeryje bus įdėta ir atskaita.

MŪSŲ KUOPOS NARIAI NEGAUNA "VYČIO."

"Gerbiamas Raštininke! Daug mūsų kuopos narių skundžiasi negauna "Vyčio". Prašome siųsti visiems." Daugelį tokių nusi-skundimų gauname iš kuopų raštininkų. Bet nepasakoma, koki nariai negauna "Vyčio" ir nepaduodama tų narių adresai. Tokiu būdu jie kaip negavo, taip ir negaus "Vyčio", nes nežinia kam ir kur siųsti. Visuomet reikia prisiųsti narių adresai, kurie negauna organo. Gerai būti, kad ir patys nariai kreiptųsi prie Centro, tuomet lengviau būtų ir kuopų raštininkams ir nebūtų nusiskundimų.

NARIŲ MOKESČIAI.

Daugelis kuopų vėlinasi prisiųsti Centru narių mokesčius. Kieno čia kaltė, narių ar kuopų raštininkų! Negaudami narių mokesčių laiku, ir organas neina reguliariai. Jei 2-ra kp. Lewiston, Maine, 48-ta kuopa Springfield, Ill., 85-ta Westville, Ill., 102-ra Detroit, Mich., visuomet laiku prisiunčia Centru narių mokesčius ir ne mažiau kaip už pusę metų, tai ir tos kuopos, kurios vėluojasi, galėtų tai padaryti. Jei visos kuopos pasektų Springfieldą, Westville, tuomet nereiktų skūstis apie organo nereguliari išleidimą.

PAVEIKSLAI "VYTYJE."

Kuopos bei kuopų raštininkai ar šiaip darbuotojai, pasiųsdami narių paveikslus

prašo įdėti "Vytin", žadėdami užmokėti už klišių padarymą. Bet kada klišes padarome ir "Vytin" įdedame, tada reikia prašinėti, rašyti po kelius laiškus kol gauni atlyginimą. Tur būt, kuopos mano, kad Centre dolierių yra, kaip skiedryne skiedrų.

Sykiu primenu, Gerbiamieji, apie skolių už klišes dar Jubilėjinio numerio. Rašydami kuopai laišką ir prašydami prisiųsti paveikslus mes sykiu prašome prisidėti prie padengimo lėšų. Tamistos žadėjote tai padaryti. Jau senai atėjo laikas pažodėjimams išpildyti. Laukiame duotojo garbės žodžio.

MŪSŲ VAJUS.

Mūsų vaju, mūsų kvotimas. Ar visos kuopos išlaikys kvotimus? Tuoj pamatysime. Mūsų Organizacija jau gyvena antrą dešimtmetį. Ką per pirmąjį dešimtmetį išmokome, ant kiek susipratome, kaip tvirti esame kovoje už šventus idealus, už tėvynę ir bažnyčią, tai pasakys mūsų vaju pasekmės. Vyčiai, tie pergyventi dešimts metų buvo mūsų mokyklos metai. Mes per tuos metus mokinomės nevien lošti veikalus, dainuoti, deklamuoti, bet sykiu ruošėmės į kovą su savo priešais, kurie mūsų jaunimą traukia į visokio "izmo" bangas.

Pradėję antrą dešimtmetį gyventi, mes paskelbėme karą pavadindami jį "Mūsų Vaju". Ar laimėsime? Į šį klausimą tik kuopos gali atsakyti. 48-ta kuopa Springfield, Ill. atsakys "sure". Garbės narys A. Aleksis rašo, kad jų kuopa prirašys virš šimto "naujokų."

Chicagos, Detroito, Clevelando kuopos ir-gi žada nepasiduoti Springfieldui. 10-ta kuopa Athol, Mass. pasirūžo būtinai gauti pirmąją dovaną. Linkime jai viso gero.

VAJAUS NARIŲ MOKESČIAI.

Siunčiant naujų narių aplikacijas visuomet siųskite ir pinigus Centru. Be pinigų aplikacijų nepriimame ir organo nesiunčiam nei vienam naujam nariui.

Vincas Rūkštalis,

Liet. Vyčių Centro Rašt.

Jaunimas Lietuvoje.

Viliūšiai. Jaunimas pamėgęs degtinę. Nesenai vienas vaikinai, alkoholio mėgėjas garbines visą savo jaunystės laiką, nuėjo pas Abraomą. Nesenai čia iš girių du bravaru suėmė girios tarnai, (eiguliai). "Samagonkės" mylėtojai visai nusiminė. Manė, kad giriose jie ramiausia galės varyti savo amata. Bet apsvylė. Prie tuodviejų bravorų buvo rastos ir mergaitės. Sakykite, kas toliau bus?

Br. Paukštys.

Višakio-Rūda. Šios apylinkės Pavasarininkai daug turi kuo pasigirti. Daug jie yra surengę vakarų, daug paskaitų yra suruošę. Ir toliau vis geriau Pavasarininkams klojas. Nesenai sulaukė naujo darbininko, žymaus visuomenės veikėjo, literato kun. Petro Balasevičiaus. Labai žymus skaičius skaito savo organą "Pavasarij."

B. Paukštys.

— x —

VISIEMS VYČIAMS AUKAVUSIEMS ŽEMAIČIŲ "ATEITIES" FONDUI NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME.

Pranešame, kad 1922 m. išdavėm moksleiviams paskolų: dviem studentam 250 litų ir gimnazijų mokiniams — 359 lit. ir 8225 auks.

1923 m. sausio-vasario mėn. įdavėm paskolų 604 lit. Kovo 1 d. 1923 m. bendras, "Ateities" Fondo kapitalas buvo 1009 lit. 17 cent., o kasoj beturėjome 134 lit. 66 cent. Plungės skyriuje buvo 260 lit. 76 cent.

Teturėdami mažą kapitalą maž tegalime nuveikti. O prašančių pašalpos Ateitininkų yra daug. Kaip skaudu yra jiems atsakyti — uždaryti mokyklos duris, ar skurde palikti. Daugiau išdavę pašalpos nušviestumėm šventąją Žemaitiją; padaugėtų katalikų mokslo vyrų skaičius. Veikime, kiek galime.

Siuntėme nekurioms Vyčių kuopoms kvitų knygučių ir prašėme aukų. Prisiuntė Br. Jakaitis (16 kuopa, Chicagoj) 23 dol. ir T. Stančius (92 kuopa, Niagara Falls) 27 dol. Česnulis P. (Washington) ir Labeikiūtė A. (Hartford, Conn.) žadėjo parinkti, o kiti neatsakė.

Malonėkite nepagailėti nors po keletą centų Žemaičių mokslo šventykloj ugnies palaikymui, arba siųskite tuoj kvitų knygutės atgal, nes jos mums labai reikalingos. Jūsų aukos eis dorų katalikų moksleivių švietimui.

Žemaičiai-amerikiečiai, jūs nepamirškite šviesti Žemaičius. Jūsų auka amžinai kels Lietuvą ir lietuvius. Rašykite garbės nariais (15 dol. metams). Manome, ateity, mokslą baigę, paminėjimui varginę į mokslą žengimo išleisti albumą su atvaizdais ir aprašymais Žemaičių švietėjų, darbuotojų ir rėmėjų.

Nesitraukime nei vienas nuo prakilnaus darbo. Adresas: "Ateities" Fondas, Telšiai, Lithuania.

P. Sudžius,

Žem. Ateit. Susišelp. Fondo "Ateitis" pirm.

J. Valančius, — Sekretorius.

LAIŠKAS LIETUVOS VYČIAMS.

Brangūs Vyčiai:—

Didžiausiu džiaugsmu rašau, Brangūs Broliai, sveikindamas Jus, kaipo tikrus Tėvynės sūnus. Perskaičiau Centro Valdybos atsišaukimą į savo narius, raginantį eiti Lietuvos Šauliams pagalbon Klaipėdos vaduoti ir.. senai bebuvau toks šviesus ir nudžiugęs ir toks laimingas! Delko? Delto, kad ir Jūs, Brolūžiai, Sesytės, sykiu su mumis, Lietuvos Šauliais, jaučiate ir gelbstate mums didžiame mūsų darbe! Pamačiau, kad neveltui būdėjau ir trankiausi miškais naktimis, neveltui dirbau aukodamas visas savo jėgas... Kam? Tėvų žemei, savo gimtai šalei, savo Tautai!.. Bet ne aš vienas — mes visi būdėjome.

Aš negaliu Jums, Brolūžiai-Sesytes, nuvaizduoti kas darėsi mūsų sielose rengianties į kruviną ir garbingą puotą. Negaliu aprašyti tų jausmų, kurie rišo mus visus į vieną aidą į vieną švyturį, į vieną gyvą ir jaučiantį kūną... Mes buvome broliai... Mumyse plakė tas pats Žemaičių kraujas, tas pats iš... kapų atgimęs drąsos jausmas!..

Norėjome eiti... eiti į priešus ir kaip niekšus nugalėti ir apginti skriaudžiamus! Norėjome būti pirmi, norėjome parodyti, kokia galybė ir drąsa teisingųjų!

Bet... mūsų neleido mūsų Valdžia. Tautų Sąjunga mūsų neleido naudotis savo teisėmis-būti laisvais. Mūsų brolius patys kankindami mėgino ir mus sulaukyti — savo bizinierius, smugelnininkus, paleistuvaujančius apginti ir net leisti valdyti svetimus nekaltus žmones — mūsų brolius! Ne! Mes to nepakentėm! — Tamsi naktuzė savo juodais sparnais uždengė ginkluotų karžygių šešėlius — mes išbėgome!

Liko tušti mokyklos suolai. Tėvai atvažiavę rado tuščius butus...

Kurie likome namie, rinkome auksas, aiškinome žmonėms momento svarbą, dirbome ir dirbome... Negaliu Jums, Brolūžiai-Sesytes, visako tikrybė perstatyti, nes dar einamoji valanda neleidžia. Vėliau pasidalinsiu su Jumis dar tūlais jausmais...

Kas aprašys, kas sugebės sudaryti tokią dramą, kurios vaidilomis buvome mes.

Brolūžiai, mūsųje mes, t. y. keletas likusiųjų drauge su sesytėmis — aukštesnių klasių draugėmis, rengėme rinkliavai ženklus... Ant sienų kabo senovės karžygių paveikslai, kerčioje eilė likusių iššveistų šautuvų, senovės karžygio šarvai... Ant stalo lauko telefonas skamba ir skamba... iš visų Žemaitijos kampelių, mat centras. Sesulės švelniais, lipšniais piršteliais piaušto poperėlius; raudonus, žalius ir geltonus... Jų veidūžiai žydi, kaip rožės...

Vakaras. naktis... po langais vėjas kaukia, drasko langinę... Širdyje skaudu... Seselės, padainuokim!.. Liūdnai suskamba "Eina garsas nuo rubežiaus..." Prieš akis stojasi baises Marienburgas ir minios kryžiuočiu... Mūsų brolūžiai... draugai... į karą išfojo... Gal jie sušalo, išalkę, gal sužeisti... o gal kuris jų... šaltoj žemelėj... Nutilsta daina, akyse paslapčia pasirodo tyros ir skaudžios ašarėlės... o telefonas skamba... Vėl suskamba nauja daina, nešdama naujus jausmus ir... meilę. Tai liūdnai, liū-

dnai, rodos nusiminę bėga gėdulos tonai, tai galybės himnai pasilieja ir atgaivina, paguodžia... Tųjų valandų neužmiršiu niekadosi!

Brangūs Vyčiai! Supraskite, koks mūsų džiaugsmas, kad ir Jūsų širdyse dega ir degs Tėvynės meilė!..

Mes rinkome aukas. Mūsų medžiaginės aukos silpnos. Reikale mūsų žmonės išsižada visako, ką tik turi atiduoda! Tai skaudi auka!

Jūs, matau, stengiatės suprasti mūsų norus, būtent mūsų, Lietuvos Šaulių! Bet žinokite dar, kad mes prašysime Lietuvos giružių, kad paslėptų mus, o tamsios naktuzės, kad pridengtų, jei Valdžiai bus uždrausta mus leisti eiti pasveikinti Bokštą Gedimino!..

Vyčiai! Būkit Lietuvos Šaulių broliai-seserys! Dirbkite! Kiekvienas Jūsų darbes ir auka mums duoda džiaugsmą ir gyvybę! Mes savo kraujų esame

pasiriję aplaistyti tą žemę, del jos laisvės, kame mūsų tėvai gyvena, kame ilsisi mūsų Bočių kaulai!.. Vyčiai, gelbėkite!

Jūsų Šaulys Pranas Genys.

—x—

PRAŠO "VYČIO" IR KNYGŲ.

Gerbiamoji "Vyčio" Redakcija:—

Širdingai prašau Tamstų įdėti į "Vytį" žemiau padėtą mano prašymą.

Aš Ušpalių Vidurinės Mokyklos IV-tos klasės mokinys, kreipiuosi prie brolių ir seserų gyvenančių Amerikoje, prašydamas išrašyti "Vytį", taipgi prašyčiau atsiųsti ir knygų, už ką būsiu labai dėkingas. Knygas ir laikraščius siųskite šiuo antrašu: Kauno rėd., Utenos apskr., Ušpalių paštas, Pailgių sodž., Jonas Turčinskas.

Kas Jaunimo Veikiama.

KOMPLETAI

Šiuomi pranešame, kad jau galima gauti apdarytų "Vyčio" komplektų 1921 m. Daugelis Vyčių kuopų turi knygynus. "Vyčio" komplektai paturtins juos stora ir įdomia knyga.

Mūsų Draugų Pavasarininkų skyriai Lietuvoje ir-gi užlaiko knygynus, skaityklas. Vyčių kuopos nupirkdamos po kompleta, gražią dovaną suteiktų idėjos draugams.

Komplektų apdaryta neperdaugiausia. Norintieji įsigyti pasiskubinkite. Kaina \$3.50.

Rašyk dabar:

"VYTIS"

4736 So. Wood Street,

Chicago, Ill.

SO BOSTON, MASS. Bal. 3 d. L. Vyčių 17 kuopos įvyko susirinkimas, kurį atidarė ir vedė pirm. V. Medonis. Perskaičius protokolą, kuris tapo vienbalsiai priimtas, įvairios komisijos darė pranešimus. Taip-pat pranešta, kad bal. 22 d. yra užpirtos šv. Mišios. Nutarta tą dieną "in corpore" eiti prie Šv. Komunijos. Be to nutarta pakviesti ir Marijos vaikelių draugiją, kad tą dieną dalyvautų su visa procesija.

Paskui skaityta laiška-kvietimai, užprašantieji Vyčius dalyvauti rengiamuose šokiuose. Laiškai priimti, bet kvietimas nesvarstytas, nes tą dieną pati kuopa rengė vakarą.

Po to skaityta laiškas nuo Centro pirmininko K. Jonaičio, kuriame pranešama, kad pasireiškusi Centro Raštinėj netvarka bus prašalinta ir organas užsimokėjusiems nariams bus reguliariai siunčiamas. Be to, prašė kuopos baigti išpildyti savo kvotą, kokią Centro Valdyba yra paskyrus spaustuvės skola mažinti. Laiškas priimtas ir vienbalsiai nutarta paaukoti Suv. Valstijų paskolos lakštą (boną) už 50 dol.

Gražius šio susirinkimo įspūdžius užtemdė raštininkų pranešimai, kad abi atsisako iš savo vie-

tų. Protokolų raštininke buvo K. Švagzdžiūtė, fin. — A. Kiburiūtė. Nors atsisakymai buvo vienbalsiai atmesta ir susirinkimas prašė juo toliau eiti tas pareigas, vienok nieko negelbėjo. Abi išsireiškė, kad kokis tai narys to reikalavo. Labai nesmagu tokie dalykai rašyti, bet ir slėpti negalima. Aukščiau minėtos mergaitės pasižymi savo veiklumu. Gaila tik, kad klausio visokių intrigantų, o gal net priešų, kurie kuopai blogą lemia. Atsisakiusių vieton išrinkta: protokolo rašt. F. Karbauskiūtė, fin. rašt. A. Jarošiūtė. Naujoms raštininkėms linkiu geriausių pasekmių, dirbti sulig išgalės ir stipriai stovėti už brangią mūsų Organizaciją.

Šiame susirinkime apkalbėta ir vajuos reikalai, kokių būdu pritraukus prie kuopos kuodaugiausia So. Bostono jaunimo. Nutarta bal. 22 d. surengti dideles agitatyves prakalbas ir pakviesti įžymius kalbėtojus. Paprašytas Varg. Karbauskas pasižadėjo su solistais, solistėmis pajvairinti tą vakarą prakalbas. Tikimės gerų vaisių.

Susirinkiman buvo atsilankęs svečias klierikas S. Knežys, kuris suteikė kuopai daug gražių patarimų.

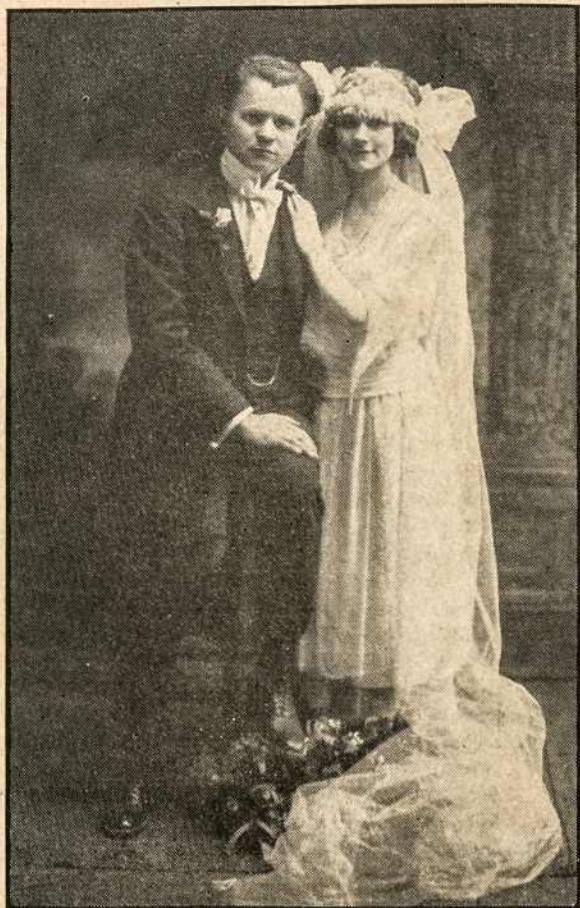
Bal. 7 d. įvyko kuopos vakaras-šokiai, kuriame dalyvavo gražus būrys Vyčiams prielankaus jaunimo. Čia noriu pastebėti, kad patys kuopos nariai daugiau rodytų vienybės ir visi lankytų surengtas kuopos pramogas.

Velykų rytą su bostoniečiais atsiveikino kun. P. Kasčiukas. Apsistojęs pas gerb. kun. Urbonavičių, So. Bostone daug prielankumo rodė jaunimui Vyčiams. Dabar yra apsistojęs Amsterdame, N. Y.

Nuliūdęs.

—x—

CLEVELAND, OHIO. — Bal. 9 d. Lietuvių sveitainėje įvyko L. Vyčių 25 kuopos susirinkimas, kurį, pirmininkui J. Sadauskui paprašius, malda atidarė kuopos dvasios vadas kun. Vilkutaitis. Susirinkti-

J. Verseckas ir A. Mickiūtė,

vasario 6 d. Šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje (Cleveland, Ohio) kun. V. Vilkutaičio surišti amžinuoju moterystės ryšiu. Abu jaunavedžiai yra L. Vyčių 25 kuopos uolūs darbuotojai. Juozas Verseckas daug veikia dramos srityje ir kituose kp. darbuose. A. Mickiūtė yra nuo pat jaunų dienų pamylėjus Vyčių Organizaciją. Turi gražų balsą. Praeitais (1922) metais ėjo kp. finansų raštininkės pareigas.

Jaunai porelei kuopa linki laimės ir saulėtų dienelių.

mas buvo skaitlingas, taip-pat turiningas nutarimais.

Pirmiausia svarstyta vajuos reikalai. Pasirodė, kad įrašinėjimas naujų narių mūsų kuopoje eina pilnu smarkumu.

Paskui apkalbėta vakaro, koro ir sporto sekcijos reikalai. Pasirodė, kad viskas kuogražiausia eina. Kuopos basebolo komanda visu smarkumu rengiasi prie žaidimų. Be to, apkalbėta eilė kitų reikalų, k. a. išpildymas programų kitoms draugijoms, įstaigoms; išklaudyta raportai iš įvairių veikimo sričių. Suėmus viską krūvon drąsiai galima sakyti, kad Vyčių 25 kp. darbuotė pilnai atsako obalsiui — Dievas ir Tėvynė. Reikia pabrėžti, kad prie kuopos veikimo daug prisideda mūsų klebonas, kun. Vilkutaitis ir kun. Mikšis.

Bal 15 d. Lietuvių salėje įvyko kuopos vakaras. Vaidinta penkių aktų drama "Meilės Paslaptybės." Veikalas atvaidinta gerai. Visi artistai-mėgėjai savo roles gerai išpildė, ypač kurie turėjo svarbiausias, kaip Marytės rolėje — M. Mikelioniūtė ir Bronislovo — P. Bortnikas.

Po vaidinimo turiningą prakalbą pasakė kleb. kun. Vilkutaitis. Plačiai išrodęs L. Vyčių Org. naudingumą ragino visą Clevelando jaunimą priklausyti prie vietinės kuopos.

Po kalbos M. Kazmauskaitė deklamavo eiles.

Ant galo skaitlingas Vyčių koras padainavo "Kelkis Lietuva" ir tautos imną. Programa baigta 8 val. Paskui prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi ligi vėlumos.

Publikos buvo daug, delto ir pelno liko.

Šiame vakare dalyvavo ir svečių: iš Detroit, Mich. St. Stepulionis ir A. Rainis, iš Akrono, Ohio ir kitur.

Daugiau tokių vakarų.

Korespondentas.

—x—

CHICAGO, ILL. — Bal. 18 d. įvyko L. Vyčių 16 kuopos svarbus susirinkimas. Gal pirmą kartą 16 kuopa tiek svarbių dalykų nutarė ir tiek naujų narių prie kuopos prirašė.

Apie 8 val. P. Gelgaudo organizuojami basebolininkai užpildė Vyčių kambarį. Visi nustebo. Pavėlavusiems nebeliko nei sėdynių. Visi susėdė ramiai klausė sus-mo svarstymų.

Iš jaunamečių Vyčių vaikų skyriaus prižiūrėtojų pirmas pranešė J. Pabijonas, kad jaunamečiai jau turi suorganizavę basebal teamą, tik įrankių dar neturi.

P. Jurevičiūtė, mergaičių jaunamečių Vyčių prižiūrėtoja, pranešė turinti suorganizavusi mergaičių volley ball teamą. Čia ir-gi reikia žaidimui įrankių. Kvietė ir suaugusias mergaites prisidėti prie tyms.

Svarbiausias buvo P. Gelgaudo raportas. Jis pranešė, turįs suorganizavęs net du basebolo teamu: jaunamečių ir didžiųjų, ir kad prirengimas prie žaidimų padarys daug išlaidų, nes supirkimui reikalingų daiktų atsieis mažiausiai apie 80 dol. Kuopa mielai noru sutiko iš izdo duoti pinigų, kiek bus galima. Tiems visiems daiktams supirkti išrinko tris asmenis: P. Gelgaudą, Pabijoną ir A. Budrį.

Kadangi kuopos izde nėra užtektinai pinigų, kad galėtų visus įrankius supirkti, tai nutarė surengti šokius 26 d. gegužio basebolininkų naudai.

Reikia pažymėti, kad P. Gelgaudas energingai veikia basebolininkų organizavime. Jis turi surinkęs visus mikliausius Bridgeporto vaikus. Senai jau reikėjo čia pradėti organizuoti sporto mėgėjus, bet ligi šiol vis nebuvo tinkamo asmens, kuris būtų tikęs tam darbui.

Šiame sus-me kuopon įsirašė 10 naujų narių: 8 pilnamečiai ir du jaunamečiai.

Bus dedama pastangų, kad sutraukus bent didesnę dalį Bridgeporto lietuviško jaunimo L. Vyčių organizacijon.

Korespondentas.

MAHANAY CITY, PA. — Nesimantant mūsų organe žinių iš Mahanoy City, Pa. Vyčių darbuotės, kai-kas galėjo pamanyti, kad jaunimas čia apsnūdo. Bet visai ne.

Bal. 8 d. Narkevičiaus svetainėje kuopa buvo įrengus vakarą. Programą sudarė vaidinimas, monologai, dialogai, vakarienė; ant galo buvo šokiai. Nežiūrint, kad prisiruošimui prie šio vakaro turėta tik savaitė laiko, vienok, bendrai imant, programa gerai išpildyta. Rengianties prie šio vakaro netikėtai mirė artima giminė dviejų gabių lošėjų. Delto tą veikalą turėjom atidėti, o paimti trumpesnį. Bet neužilgo žadame ir aną veikalą pastatyti scenoje, kaip tik minėtos lošėjos pabaigs gedulą nešioti.

Gaila tik, kad dėl šalto oro, šiame vakare publikos nedaug susirinko.

Ex Korespondentas.

—x—

CHICAGO, ILL. (West Side). — Nesenai susitvėrusi jaunamečių Vyčių kuopa žymiai auga. Susirinkimus laiko bernaičiai skiriam, mergaitės taipgi skiriam. Mergaičių skyriaus pirm. yra Ona Kupriūtė, kuri daug veikia. Nemažiau darbuojasi ir B. Pėstininkaitė. Pastaroji veda mergaičių gimnastikos skyrių.

Bal. 22 d. Aušros Vartų parapijos salėje merg. skyrius buvo surengęs savybės vakarėlį su įvairia programa. Vaidinta "Cigonės atsilankymas" ir "Dvi Kūmutės." Be to deklamuota ir skambinta pianu. Ant galo žaista.

Girdėti, kad berniukai ir-gi rengiasi prie tokio vakaro.

Visam jaunamečių sk. veikimui vadauja mok. Žibas.

Gražus pavyzdys kitų kolonijų jaunamečiams.

V—a.

—x—

CHICAGO, ILL. (Dievo Apveizdos parap.) — Geg. 9 L. Vyčių 4 kuopa rengia vakarą parapijos naudai. Programą sudarys vaidinimas, monologai, deklamacijos ir kiti įvairumai. Po programo bus šokiai. N—kas.

—x—

AMSTERDAM, N. Y. — Gerokas laikas, kaip iš mūsų kolonijos nieko nesimato "Vytyje" apie Vyčių 100-sios kuopos veikimą, ypač dabar, vajuas metu.

Mūsų kuopa, kaip visada taip ir dabar, nemano atsilikti ir, buvusiam susirinkime, balandžio mėnesy, kiekvienas narys -ė pasižadėjo prirašyt nemažiau kaip po 5 naujus narius.

Taip-gi L. D. S. 81 kp. apsiėmė pagelbėti Vyčių vajui.

Linksma naujiena mūsų kolonijoje: susitvėrė jaunamečių Vyčių basebolininkų ratelis. Taigi dabar jau turime du ratelius. Be to, susitvėrė nauja Vyčių kuopa Shenectedy, N. Y.

Kad mūsų jaunuomenė turėtų linksmaus ir naudingo užsiėmimo, nutarta rengti literatinius vakarus, arba susirinkimus, kuriuose kuopa stengsis supažindinti Amsterdamo lietuvius su savo veikimu, kad užbėgus už akių tiems, kurie, nesuprasdami Vy-

čių tikslo, skleidžia neteisingai žinias ir klaidina visuomenę.

Korespondentė.

PATAISYMAS KLAIDŲ.

Praeitam "Vyčio" numery po paveikslu Juzės Jakaičiūtės ir Igno Nikštėno buvo padėta klaidingas parašas. Vietoje Zopija Visieliūtė, turėjo būti Zopija Kisieliūtė ir Ignas Nikštenas nebuvo Vyčių kuopos narys, tik kaip pramonininkas visuomet remdavo organizacijos ir kitus tėvynės labai reikalus. M. Ž.

—x—

PROTOKOLAS

Liet. Vyčių Čicagos Apskričio.

Lietuvos Vyčių Čicagos Apskričio mėnesinis suvažiavimas įvyko bal. 8 d., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary, Cicero, Illinois.

Suvažiavimą atidarė pirmininkas Ignas K. Sakalas, maldą atkalbėjo Centro Dvasios Vadas kun. Anicetas M. Linkus. Be Apskričio valdybos narių: vice pirm.: Ant. Mureikos, rašt. Albinos C. Alaburdaitės, dalyvavo Centro Vald. nariai: Dvasios vadas, kun. Anicetas M. Linkus, vice-pirm. Zof. Bajorinaitė, rašt. — Vincas Rūkštalis, Centro ir Apskr. išd. Antanas J. Valonis, izdo globėja — Adelė Rubliauskaitė.

Atstovų atvyko iš šių kuopų:

4-tos kp.: St. Šimulis, K. Gervilis, A. Petrusis,

5-tos kp.: P. Sriubas.

13-tos kp. (pasivėlino): P. Sedemka, A. Panavas, Z. Navickaitė.

14-tos kp.: kun. H. J. Vaičiūnas, M. Levinskaitė, P. Beliauskaitė, S. Žilvitaitė, M. Bukauskaitė, Juoz. Gudas, A. Rimša, J. Narakas, A. Jurgelaitis, K. Senavaitis, P. J. Zdankus, J. Levinskas, P. Shway, S. Lauraitienė, A. Šatkienė.

16-tos kp.: Bronis Jakaitis, J. Zakas, A. Kilinskas, P. Gritėnas.

24-tos kp.: St. Cibulskis, Pr. Savickas.

36-tos kp.: P. Balčiūnas. (Pasivėlino) J. Jokušauskas, P. Kelpšaitė.

Svečias iš 48-tos kp. (Springfield, Ill.) Jonas Gruštas.

Atstovų neatsilankė iš 8 ir 35 kp. Viso atstovų buvo 43.

Protokolas praėjo suvažiavimo perskaitytas ir priimtas.

1) Pirmininkas praneša, kad bal. 7 d. buvo sušauktas Čicagos Vyčių kuopų valdybų susirinkimas, kuriame atgaivinta Apskričio Veikiančioji Komisija. Veik. Komisijos tikslas. Apkalbėti įvairius Apskričio reikalus, apsvarstyti naujus sumanymus, kuriuos paskui užgirs, taisyss arba atmes visuotinas Apskričio kuopų atstovų suvažiavimas. Tuomi norima sutrumpinti Apskričio suvažiavimai, kad būtų laiko programai, bendrai vakarienei ir tt.

2) Apskr. koro pirm. K. Gervilis praneša, kad narių koras turi virš 50 ir jau rengiasi prie operos "Šienapiūtė". Norėta pasamdyti Aryan Grotto Temple teatras geg. 20 d. Suzinojus, kad tą dieną Moterų Sąjungos Chic. Apskritys rengia vakarą, todėl vienbalsiai nubalsuota pasiskirti kitą dieną.

Apskričio komisija korui kelti su koro valdyba įgaliota dieną paskirti ir svetainę surasti. Gavus svetainę, tuojau atspaudinti bilietus ir pradėti skelbti.

Paskui J. Gervilis praneša, kad korui reikia narių aplikacijų, nes senosios jau išsibaigė. Šį reikalą suvažiavimas užgyrė. Sąskaitą už atspaudinimą priduoti Apskr. valdybai.

3) Piktinko spaustuvės naudai komisijos narys A. Mureika praneša, kad daržo tinkamai dienai dar nesuradęs.

4) Apskričio pikninkas. Serijos-bilietai atspaudinti ir išduodami kuopų valdyboms.

5) 4, 16, 24 ir 36 kp. atstovai praneša, kad tose kuopose suorganizuota Vyčių jaunumečių skyriai. Reikalaujama jaunumečiams konstitucijų. Centro Valdybos nariai žadėjo šį klausimą savo posėdyje apsvastyti ir jaunumečių konstituciją atspaudinti iš "Vyčio" atskirose knygutėse.

6) Visi kp. atstovai daro pranešimus, kad vajuos, įrašinėjimas naujų narių eina sėkmingai, ypač 14-toje kuopoje. Tuo reikalu Centro dvasios vadovas kun. Linkus pabrėžia, kad kuopos daugiausia kreiptų dėmesį į sportą, kuriuo daug galima pritraukti jaunimo. Visoms kuopoms pataria organizuoti vyrams base-ball, mergaitėms tennis ir t. p. ratelius.

7) Veikiančioji Komisija yra sumaniusi, kad pasibaigus Apskričio suvažiavimo posėdžiui, vietinė kuopa surengtų programą. Jei visos kuopos tam pritaris, sumanymas bus vykdomas.

8) S. Šimulis įneša, kad laikas jau rėngtis prie tradicinio išvažiavimo liepos 4 d. Nutarta, kad Veikiančioji Komisija šį klausimą apsvastytų ir praneštų išvažiavimo planus.

9) 14 kp. atstovas P. Shway duoda paklausimą, kas moka Federacijai mokesčius už Vyčius, Centras ar kuopos, nes 14 kuopa yra gavus iš Fed. sekretoriato laišką, kad jina nesumoka Fed. mokesčių. Centro Valdybos nariai paaiškino, kad ne kuopos Fed. moka priklausomus mokesčius, bet Centras.

10) Nutarta atgaivinti dramos skyrių. Klausimas pavesta Apskr. Veikiančiai Komisijai.

11) P. Gritėnas siūlo, kad Centro Valdyba dėtų pastangų ligi Seimui paliuosuoti spaustuve nuo "morgičio". Pasiūlymas užgirtas. Chicagos Vyčių Apskritys pasižada tokias pastangas širdingai remti. B. Jakaitis ir kiti atstovai pasižada duoti daugiau paskolos.

12) Atsilanko vietinis klebonas kun. H. J. Vaičiūnas, Org. Garbės Narys. Pirm. paprašius, plačiai kalba Organizacijos ir apskritai jaunimo reikalais. Pabaigus kalbėti, visi atstovai atsistojimu ir gausiu delnų plojimu išreiškė padėką.

Paskui dar kalbėjo J. Gruštas, kuris vardu L. V. 48 kp. sveikino Chicagos Vyčių Apskritį ir suteikė daug gražių patarimų, už ką padėkota gausiu delnų plojimu.

13) Skaitomas laiškas nuo A. Mureikos. Reikalaujama 49 dol., kuriuos apmokėjo Apskr. koro deficitą statant operetę "Sylvia". Laiškas priimtas.

14) Pr. Pranas Savickas, Centro Sporto Sekcijos Sekretorius praneša, kad Sp. Sekcija leidžia ant lioterijos Ford Touring Car, arba \$250.00. Knygu-

tės jau atspaudintos. Prašo, kad Apskritys paremtų. Suvažiavimas, užgyręs šį sumanymą, pataria tuo reikalu atsikreipti į kuopas.

15) Pirmininkas praneša, kad sekantis Veikiančiosios Komisijos susirinkimas įvyks šeštadienio vakare, geg. 5 d., Brighton Parke, parap. mokyklos kambary. Prašo kuopų valdybų, kad nepamirštų suvažiuoti.

16) Sekantis Apskr. suvažiavimas įvyks sekmdieny, geg. 13 d., 2:00 val. po pietų, Aušros Vartų parap. salėje, West Sidėj.

Susirinkimas baigta malda, kurią atkalbėjo kun. H. Vaičiūnas 6:00 val. vakare.

Pirm.—Ign. K. Sakalas,

Rašt.—Albina C. Alaburdaitė.

—x—

Įvairios žinios.

—x—

De jure. Lietuvą de pure pripažino šios respublikos: Siamos resp. (Azijos), Liberijos (negrų respublika (Afrikoj), Guatemalos (Pietų Amerikoje). ("L.").

Prekybos laivų vėliavos. Lietuvos prekybos laivų vėliava bus tautinių spalvų. Valdiškų laivų vėliavose turi būti Vytis, privatiškų pirmutinės laivo savininko pavardės ar pavadinimo raidės. ("L. Ž.").

Tik lietuvių kalba. Lietuvos susisiekimo ministeris išleido visoms savo žinybos įstaigoms aplinkraštį, kuriuo draudžiama priiminėti visokius prašymus ar pasiūlymus rašytus ne valstybine kalba.

Ukrainiečiai už lietuvius. — Humeniuk, Ukrainos piliečių komisijos sekretorius, telegrama Lietuvos Užsienio Reikalų ministeriui Galvanauskui pranešė, kad šeši milijonai ukrainiečių Amerikoje reikią užuojautą ir ruošimosi iš vieno veikti, kad būtų paliuosuotas mūsų Vilnius ir Ukrainos Galicija bei kitos sritys pavergtos barbarų lenkų. ("L.").

Olandijos studentų koncertas. — Bal. 6 d. Kaune Olandijos studentai davė koncertą neturtingų studentų naudai.

Meksikoj katalikystė stiprėja. — Nežiūrint, kad bedieviškoji Meksikos valdžia ištrėmė Apaštalinį Delegatą ir persekioja katalikų dvasiškiją, katalikystė ten stiprėja. Ypač auga Kolumbo Vyčių organizacija. ("D.").

Katalikų žurnalistų sąjunga.—Vokietijoje įsteigta katalikų žurnalistų sąjunga. Pirmininku išrinktas Centro partijos organo "Germania" red. Kraus. ("D.").

III Katalikų Kongresas. — Balandžio 4 d. Kaune įvyko III Lietuvos Katalikų Kongresas, kuriame dalyvavo 266 atstovai. Kongresas tęsėsi tris dienas. ("L.").

Lietuvos Jūrininkų Sąjunga. Lietuvoje susitvėrė Jūrininkų Sąjunga. Kovo 8 d. ties Karo Muzėjumi buvo Sąjungos Prekybinės laivyno vėliavos pašventimas. Šventinimo apeigas atliko J. E. Žemaičių Vyskupas P. Karevičius. Apeigose dalyvavo aukš-

tieji valdzios astovai. Vėliaus pačiame Muzėjuj įvyko Sąjungos įkurtuvių koncertas. ("L").

Reikalauja lietuvių kalbos mokėjimo. — Lietuvos Universiteto Taryba nutarė reikalauti dėstomos lietuvių kalbos mokėjimo stojant į L. Universitetą. Nuo lietuvių kalbos mokėjimo L. Univ. pasilaiko teisės atleisti svetimtaučius. ("L").

Naujas Šaulių Teatras — Bal. 8 d. Liaudies namuose, Kaune, iškilmingai atidarytas Liet. Šaulių teatras. Kitą teatrą vardu "Tautos teatras" steigia "Vilkolakių" kliūbas. Taigi, Kaunas turės tris teatrus: Valstybinį, Šaulių ir Tautos teatrą. ("L").

Didelė manifestacija Kaune. — Bal. 2 d. Kaune buvo didelė manifestacija su daugybe prakalbų del Vilniaus užgrobimo. Šiuo kartu ir žydai skaitlingai manifestacijoj dalyvavo. ("V").

Surašinės gyventojus. — Šiais metais bus surašomi visi Lietuvos Valstybės gyventojai ir jų turtas. ("V").

ATSIŠAUKIMAS Į VIŠTYČIO PARAPIJIEČIUS AMERIKOJE.

Drauge! Pažiūrėk į šį paveikslėlį, ar pažįsti? Tai tavo motinė, kuri tave išmokino poterių kalbėti, Dievą garbinti. Matai tas raudonas dėmes, tai žaizdos, kurias žiaurūs vokiečiai jai kanuolėmis padarė ir nėr kam šiandien jų gydyti.

Mes čia, nors ir labai nuo karo suvarginti, jau iš bėdos atstatėm kleb. kluoną, tvartą; įtaisėm bažnytėlėje vargonus, aptaisėm kapinių tvorą, o šiomet norėjom ir bažnytėlę taisyti. Bet, nustojus vertei mūsų auksinų, o litų dar neturėdami, likom elgetomis. Todel prašom Tavęs, mūs drauge, būk toks geras, padėk mums mūsų Motinėms žaizdas užgydy-

ti — paaukok kiek nors pats ir parink aukų nuo savo pažįstamų ir draugų. Surinkęs, prisiųsk jas mūs klebono vardu, pažymint, kad tie pinigai Vištyčio bažnyčiai pataisyti. O ta Tavo Motinė, ne užmirš Tavęs niekad: ji mels Dievą, kad jais palaimintų darbuose ir sergėtų Tave nuo visokių vargų ir nelaimių."

Taip rašo Vištyčio parapijos dabartinis klebonas, kun. V. Kudirka ir nariai bažnytinio komiteto: J. Bilevičia, J. Nerkevičia, B. Grigatis ir V. Linartas, prašydami taip buvusių Vištyčio parapijiečių, kaip ir visų gerų lietuvių katalikų prigelbėti jiems pataisyti jų bažnytėlę. Tad broliai ir sesutės, padėkime jiems tame reikale. Gi kas nori, tegu stachiai aukas siuncia į Vištytį šiuo adresu: **Lithuania, Kibartai, Vištytis, Kun. V. Kudirkai**; o kam neparanku, tai aš, jų įgaliotinis, patarnaučiau — persiųsčiau gautas aukas į Lietuvą, paskelbęs aukotojų vardus, pavardes ir aukas Amerikos lietuvių laikraščiuose.

Su aukšta pagarba,

Kazys Vidikauskas,
įgaliotinis Vištyčio parapijos Komiteto.
2833 Livingston St., Philadelphia, Pa.

P. S. Atsišaukime yra pasakyta: "Matai tas raudonas dėmes, tai žaizdos, kurias žiaurūs vokiečiai jai su kanuolėmis padarė..." Mat, ant originalo atsišaukimo — įgaliojimo mano yra pridėtas paveikslėlis Vištyčio bažnyčios ir vietos, kur ji sugadinta, pažymėta raudona spalva. Be parašų gerb. kun. V. Kudirkos ir kitų narių Komiteto, yra ir bažnytinė antspauda. Kas aukotojų norėtų tą originalę atsišaukimo kopiją matyti, tegu praneša. Aš noriai pasiūsiu pažiūrėti.

K. Vidikauskas.

Juokai ir Satyra.

Dovana.

Moteris (į savo vyrą). Brangutis, už savaitės mano vardadienis. Ką pirksi man dovanų?

Vyras. Ar aš žinau. Pati-gi žinai, kad ir pinigų nėra dovanoms pirkti.

Moteris. Ak, amžinai tas pats. Taigi nupirk tokį daiktą, be kurio negalima apsieiti.

Vyra. Gerai. Nupirksiu tau toną anglių.

—x—

SKUTYKLOJ.

— Prašau nukirpti man plaukus.
— Klausau, tuojaus. Prašau laikraštį.

— Tamstai bus nepatogu kirpti, kai aš skaitysiu.

— O, ne, dar geriau. Skaityk tamsta baisias žinias iš Rusijos — tamstos plaukai ant galvos atsistos, tai man lengviau bus kirpti.

N—s N—s.

"Pavasaris."

—x—

Visi šokti nor.

(Panenupių šocelis).

Seni, jauni ir "ženoti",
Šleivi, kreivi ir kuproti, —
Visi nor', visi nor',
Visi linksmai šokti nor'.
Visi kojas tik kilnoja,

Visi padais baladoja,
Visi nor', visi nor',
Visi linksmi trepsėt nor'.

Visi rankom's susitvėrė,
Išsitiesė, įsirėmė
Visi nor', visi nor',
Visi linksmi būti nor'.

Vėjas maišos, sukas, dulksta,
Gričioj dulkės stulpais rūksta, —
Bet vis nor', bet vis nor',
Visi linksmi šokti nor'.
J. V. Kovas.

—x—

Iš skrybėlės pažino.

— Įsivaizdink sau, Vincuti, šandie ga-
tvėje susitikau su Magde, kurios per penkius
metus nebuvau mačius.

— Ir pažino tave?

— Taip. Iš mano skrybėlės.

—x—

Mokykloje.

Mokytojas. Pasakyk, Jonuk, koks skir-
tumas yra tarp žąsies ir arklio?

Mokinys. Žąsį galima valgyt, o arklį ne.

“*Garnys.*”

—x—

Učia, učia...

Učia, učia, učiu-čiuuku,
Turiu porą aš kačiukų;
Juodu siaučia taip linksmi,
O man liūdna vis vienai...

Du kačiuku taip myluojas'
Šoka, žaidžia ir glėbiuojas'
Ir vis siaučia taip linksmi,
O man liūdna vis vienai...

Tie kačiukai ak laimingi
Vienas antram taip meilingi;
Ir vis siaučia taip linksmi,
O man liūdna vis vienai...

Žiūriu, mąstau nusiminus,
Jaunas dienas atsiminus;
Nors kačiukai žaidž' linksmi,
O man liūdna vis vienai...

Ak, kad taip kas atlankytų,
Meilų žodį pasakytų...
Pakalbėtų meilingai,
Tuomet būtų jau gerai...

Sėdžiu linksma — akys mirga;
Rankos, kojos, širdis virpa...
O Jonukas prie šalies,
Aš laiminga iš dalies!..

Karts nuo karto ūturiuoja,
Graziai kalba, pamirkčioja...
Ir paklausė atvirai:—
“Ar tekėti jau manai?”

Kur-gi, vargšė, nemanysiu,
Ar nevedus jau paliksiu,
Bile vedi, na, gerai,
Myliu tave atvirai.

J. V. Kovas.

—x—

Miesto vaikai patekė ant ūkės.

Antanukas. Žiūrėk, Petrutė, kokia didelė
kiaulė eina.

Petrukas. Tai jau. Didelė čia naujiena
Ji nėra didesnė už mūsų tetušį.

—x—

Atsitikimas.

Raulo Jurgis pagiriojo,
Visus darbus pramiegojo.
Dienų-dienas girtas buvo,
Tad ir javai jo supuvo.
O kaip gerti tik įmigo,
Tai daržoves net užsnigo.
Triobos liko netaisytos,
Nei palėpės nekamšytos.
Gyvuliai ko nesušalo...
Ir patsai arti prie galo;
Nosis, kakta mėlynuoja,
Pilvas traukias — gurguliuoja.

J. V. Kovas.

—x—

Moterų tarpe.

— Zose, ar turi kokią paslaptį, kokios
dar nepasakei savo vyrui.

— Taip, didele.

— Kokią?

— Naujas pavasarinis apsiaustas.

LIETUVOS VYČIŲ Chicagos Apskričio Choras

Vadovaujant Prof. A. S. POCIUI

Stato Scenoje

Miko Petrausko Operą

SIENAPIUTĖ

SEREDOJE, GEGUŽIO-MAY 23 d., 1923

Č. P. S. P. SALEJE, 1126 West 18th Street
Chicago, Ill.

Operoje dalyvaus išymiausi Chicagos dainininkai solistai kaip va: Aleksandra Bereckaitė, Jonas Ramanauskas, Ona Vilkiutė, St. Lauraitienė, Kastas Sabonis, Justinas Balsis ir eilė kitų. Taip-gi gros Simfonijos Orkestra. Pirmą progą matyti tokį veikalą lošiant talentuotus asmenius. Neužmirškite dienos ir vietos. Visi kas gyvas važiuokite!

Svarbus Pranešimas

LIETUVĖMS MOTERIMS IR MERGAITĖMS

Pranešame gerbiamai visuomenei, kad su 5 d. gegužio atidarėme

Didelę Vėliausios Mados
Moteriškų Skrybėlių Krautuę

— PO VARDU —

De Luxe Millinery Shop

Po Numeriu 4543 So. Ashland Ave.

Vytė B. A. Martinkonaitė, Sav.

Lietuvos Vyčių Spaustuvė

ATLIEKA GREITAI, GRAŽIAI PIGIAI
IVAIURIUS SPAUDOS DARBUS

KNYGAS,
BROŠURAS,
KONSTITUCIJAS,
TIKIETUS,
KORTELES,
PLAKATUS ir tt.

Tolimas nieko nereiškia. Veik visus pašta prisiųstus darbus ekspeduojame tą pat dieną.

VISUOMET KREIPKITĖS SEKAMU ADRESU:

K. of L. PRESS

4736 South Wood Street

Chicago, Ill.